

ELŐFIZETÉS

HELYTÖR:

Egy évre 24 korona.
Egy hátra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hátra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSOK:

6-hatásos péntekkor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Hírléte ára 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézervény-
Társaság.

József tőherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, március 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Venőreik: Görbe utak.
- A képviselőház ülése.
- Százhetvenmilliós pör.
- Kérber a kiegyezésről.
- Vihar a „Gottterhalte” miatt.
- A Cseregár-Máglás sajtópör.
- Attila keperése.
- Fogorvosai gyakorlat királyi kegyelem alapján.
- A kormány szócsöve az aradi román püspökről.
- Öngyilkos joghallgató.
- Tüntetés a Magyar Színházban.
- Arany-lelei Magyarán.
- Goldber Baruch a Kurján.
- Tárcs: Egy gyémánt története. Irta: Alice Black.
- Regény-Csarnok: Estéteugár. Irta: Doyle A. Conan.

Görbe utak.

Arad, március 18.

„A görbe ut nem kerülő, ha jó.” Ezt tartja a népies közmondás, és úgy látszik, hogy irányadó körökben is hódított ez a gyakorlatias felfogás, mert ahol a gyámkodásra törő felsőbb gondviselés nem talál a közigazgatás paragrafusai között egyenes utat a minden áron való érvényesüléshez, keres és talál magának görbe utat és felhasználja azt azzal a kiméletlenséggel, amely az önkény hagyományain táplálkozott bürokratizmust jellemzi. Pedig hát ez a csalafintáskodás nagyon rossz iskola, mert a jogtiprás nyomában járó, természetszerű ellenhatáshoz még azt a maradandó lelki csömört is vegyíti, melyet a magán és közéletben a

képmutatás minden egyes megnyilatkozása szükségképpen fölidéz.

A képviselőház mai ülésén a szélbal által támasztott napirend előtti vihar legfényesebb bizonyossága a főntebb kijelentett igazságnak. Mindenki tudja, hogy ez a botrány célzatosan volt az obstrukció jegyében és szolgálatában felidézve, hogy a rendőrség és a kormány erre a botrányra egyébként azon dicséretes törekvéssel szolgált rá, hogy izléstelen és illojális színházi demonstrációkat akadályozzon meg, és mégis, aki a parlamentben föltáruult esetet elfogulatlanul ítéli meg, kénytelen igazat adni azoknak, akik a belügyminisztert hibáztatják, a rendőrfőnököt pedig elcsapnivalónak minősítik.

Azt eszelték ki a jó urak, hogy a *Gottterhalte* című fércelmény előadását úgy akadályozzák meg, hogy a szereplő népség és katonaság jelmezét, kiselejtezett katonainformisokat, azon a címen, hogy lopott jószág, elkobozzák. Hasztalan volt az önkény elleni tüitakozás, hasztalan a beszerzés tisztességes útjának igazolása, a rendőrség a ruhákat elvitte, s a kárvallottat a belügyminiszterhez utasította; a belügyminiszter pedig ma a parlament előtt azzal védekezett, hogy ő az egésztől mit sem tudott, de különben a főkapitány jogosan tette amit tett, mert egy névtelen följelentés alapján járt el. Tehát a névtelen följelentés, amelyet akárkivel meg lehet iratni, elegendő ok a törvénytelen erőszakoskodás igazolására?

Önkénytelenül az ötlük az ember eszébe, miért kellett egy szindarab előadását,

mely egy népszerűtlen dolog ellen irányul, mindenáron megakadályozni, még törvénytelen eszközökkel is? Arra való a rendőrség, hogy ilyen és hasonló dolgokra használtassék fel? Ugylát-szik, igen, mert a szóban forgó szereplése nem az első eset, és bátran el lehet mondani, hogy mióta a fővárosi rendőrség államosítva lett, általa egy idegenszerű, abszolutisztikus izü és színezetű intézmény lett alkotmányos életünkbe beékelve. És az a különös, hogy ott, hol a rendőrség államosítása által a rend, az állami szuverénitás, a nemzeti szempont érdeke nyerne, például Fiumében, ott ez nem történik meg. Hol itt a rezon?

Am nem a rendőri atrocitások azok, a mikre itten súlyt helyezünk, hanem a bujkáló furfang azon rendszere, mely a mai esetben is megnyilatkozott és a mely csak mérgesíti a helyzetet ahelyett, hogy orvosolná.

Pedig épen az országos bajokra, a parlamenti válságra, a tulizgatott közhangulatra való tekintetből tartanók igen kívánatosnak azt, ha a kormány és különösen a belügyminiszter minden olyan ténykedésektől tartózkodnának, melyekkel a kedélyeket izgatják és az obstruáló ellenzék számára, mint ma is, újabb és újabb alkalmat szolgáltatnak, hogy a kormányt az igazság látszatával támadják, s a publikum nekik e támadásaikban igazat adni legyen kénytelen. Mióta a kormány az idáig eltitkolt és most meglepetésszerűen előterjesztett terhekkal az ellenhatást maga ellen felköltötte és az ellenzéki

Egy gyémánt története.

Irta: Alice Black.

(Angolból)

Ellis Elphiston lord az undor és elégedettség sajátságos vegyültkével nézett a markos legényre, aki ott állott a szoba ajtajában.

A börtönből jött? kérdezte.

— Igen, sir. Igaz, hogy csak véletlenül kerültem a dologba. Csak mert nagyon jó szívem van. Istenemre mondom, az ördög is elvihetne, de hát a dolog —

— Jól van. Éppen ez kell nekem. Ot esztendőt kapott lopásért, ugy-e? Nem kell restelkednie!

Az ajtónál álló ember nagyot köszörült a torkán, mintha egyenesen a szobába akarna köpni, de meggondolta magát, amikor a szőnyegre pillantott.

— Ugy van egészen, hisz benne áll a papirosban, amit az igazgató ur küldött. Es most ne gyötörjön, uram, tovább; adjon egy pár shillinget és eressen az utamra. Mit is ér velem, ha így csufot üz belőlem.

Elphiston lord fejét csóválta és mégegyszer vizsgálódva nézte meg lognonján keresztül tetőtől talpig a csudálatra méltó látogatót.

— Téved. Komoly dolog ez. Olyan embert kértem, akit lopásért büntettek. Nem akartam

gyilkost, sem betörőt, inkább olyat, aki már szokásból lop. Ilyen embert óhajtok a házamba, hogy minek, az az én dologom. Az igazgató magát küldte és maga tetszik is nekem, bár inasnak kissé nehézkesnek tartom — de arra csak alkalmas lesz talán, hogy kissé segítse a házban. Mindenesetre megpróbálom. Vagy nem akarja? Két font lesz a fizetése havonként.

A tolvaj megvakarta a füle tövét és nézte a lordot, mintha csudát látta. Majd egy pár érdes hangot hallatott s szólt:

— De ilyet! Hogy akarom e! Uram, kérem. Itt künn a piszkos utcák, és nincs az embernek enni valója és a fogdmegek mindig a hátunk megett; a félelem, a hideg és mindenféle...! Hogy akarom-e! Meghiszem azt! De hogy ilyen emberek is vannak a világon, uram, ilyen nemes emberek! Istenem, hiszen ez szerencs, valóságos szerencse! Egy szóval, uram, állok elébe!

A nemes lord unottan mosolygott és megnyomta a villamos gombot.

— Ez az ember az a bizonyos egyén, John így szólt a belépő komorayikhoz. Tudod mi a teendője és majd megmutatsz neki mindent. Egyelőre takarítsa ki minden reggel a könyvtárt.

— Ezzel aztán óvatosan a két ujja közé fogta a piszkos írásokat, amelyek ott feküdtek az íróasztalon és átnyujtotta a ház új lakójának.

Itt van! Nincs szükségem az írásokra. Megbizom magában. Jó reggelt.

Másnap, reggeli hat órakor az öt esztendőre ítelt ember ott állott a magas szobában, amely magába rejtette a lord könyvkincseit és tompult észszel hallgatta John magyarázatait.

— Semmi dolga más, csak porolja le a könyveket. Nem kell sokat fáradoznia, csak ügyeljen, hogy a sarkokban s a szekrények alatt por ne maradjon. Aztán meg ez a sok holmi az asztalokon; drága dolgok, nemde? Csudálatos bizalommal van a gazdám maga iránt. Nézze csak ezt a serleget! Merő ezüst! És a sak! Aztán ez a picike köhölmi, amit Egyiptomból hoztuk? Nagyszerű, nem? De a legértékesebb mégis ez a gyémánt ezalatt az üveg burok alatt. Nehogy elcsábítsa magát — közel háromezer fontot ér!

Es egy szép, csudás metszésű, minden színben tündöklő gyémántra mutatott, mely oly nagy volt, mint egy mogyoró és a reggeli nap fényében ezer sugárral csillogott.

— Istenkém! Istenkém! Istenkém! szólt az új inas és hamar a zsebébe dugta a két kezét. Valósággal istenkáromlás szabadjára hagy-ni ilyesmit!

— Ejj! Ezt nem viszi el senki! Csak magának eszébe ne jusson? Remélem megjavult?

— Hogyne, hiszen el is vihette az ördög. Egész biztos, hogy megjavultam. Én tölem itt

obstrukciót népszerűvé tette, minduntalan alkalmat adott rá, hogy az elkeseredés fokozódjék, úgy hogy egyes ellenzéki szónokok olyan rejtett célokkal gyanúsították meg a kormányt, a melyeknek a rendszeres provokációkkal szolgálni akar.

Tiszta, egyenes politikát, határozott föllépést kívánunk; a nép méltán követelheti, hogy ez a veszedelmes játék az obstrukcióval tovább ne folytattassék. Nyilvánvaló, hogy az ellenzék obstrukciója — ha komolyan veszik — őszig, sőt azon túl is eltarthat, hogy idáig várni nem lehet, mert tekintettel a testvérállamra, beláthatatlan válságok és komplikációk keletkezhetnek; nyilvánvaló azonban, hogy az ellenzék hat hét múlva a kormányt könnyű szerrel az exlexbe kergetheti. Pedig nem hallottuk még sehol, hogy mit szándékozik a kormány erre az esetre tenni.

Félre a görbe utakkal! Vagy komoly az ellenzék obstrukciója, vagy pedig csak a paktum subája alatt folytatott komédia, afféle házi perpatvar. Az első esetben köteles a kormány haladéktalanul szemébe nézni, az elfajulással fenyegető helyzetnek és annak ilyen vagy amolyan módon véget vetni, mert a késelemben rejlt veszedelmekért egy kisebbséget tenni felelőssé azért, mert a kormánynak a módjában álló törvényes eszközökkel nehézségeket csinál — nevetséges dolog. Ha pedig nem komoly az egész ellentállás, akkor kikéri magának az ország ezt a tréfát és legkevesebb a mit a kormánytól követelhet az, hogy vessen neki rögtönösen véget.

Itt az ideje, hogy a kormány a görbe utak követésével fölhagyjon, mert azok nem a kormány céljaihoz, hanem a haza ellenségeinek céljához, hazánk alkotmányának válságához fognak vezetni.

TÁVIRATOK.

A törökországi zavarok.

Konstantinápoly, március 18. A porta közlése szerint legközelebb *svéd katonatisztek* érkeznek ide a három európai vilajet csendőrsé-

fekhetik, amíg csak meg nem feketedik. De azért még sem helyes.

Es félénk pillantást vetve a gyémántra, a szoba másik végébe osont és törölgetni kezdte a könyvek bőrkötését.

Két nappal később. A klubban a lord ott ül a többi gentleman körében a kandalló előtt és cseveg a barátjával, az őrnaggyal.

— Megszabadultál már tőle? — kérdezte a őrnagy.

— Még nem, de a legjobb úton vagyok!

— Ah! Megtudhatom, mi módon?

— Ellopatom!

Az őrnagy meglepetten föltekint, majd közböser szót:

— Ez mindenesetre a legokosabb! Csak tudnám, hogy csinálod ezt!

A lord meggondoltan mosolygott.

— Majd ha meglesz, elmondok neked mindent. Addig egy szót sem, különben az átkozot dolog még továbbra is a nyakamon marad. Tet-szik egy cigarettét?

— Köszönöm, megmaradok a pipám mellett.

— Viszontlátásra tehát. Talán mire haza jövök, már meg is történt. Ma harmadik napja.

— Harmadik napja?

— Na igen, ezt nem érted. Majd később.

— All right!

Mi is van az Elphiston híres gyémántjával? kérdezte a lord távozása után, a fiatal Langham, aki most tölti az első telet a társaságban.

gének és rendőrségének újjászervezése végett. Az elfogadott reformok végrehajtására vonatkozó szabályzat már elkészült és kedden közölni fogják a két nagykövetel véleményadás végett. A szabályzat kihirdetését nem tervezik, ellenben a vilajetekben valószínűleg fognak erre vonatkozó hirdetményt közzétenni a lakosság megnyugtatója céljából. Egybehangzó konzuli jelentések szerint a macedon-bizottságok folytatják ugyan propagandájukat a három vilajetben, de különféle jelek arra vallanak, hogy a macedon lakosság kezd lassanként megnyugodni és hogy a bandák garázdálkodása bolgár segítség nélkül nem fog soká tarthatni vagy terjedhetni.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 18.

A debreceniek még tegnap bejelentették a függetlenségi pártnak, hogy ma reggel Budapestre érkeznek a katonai kérvényükkel. Éppen jókor jöttek, hogy tanúi legyenek a rendőrség erőszakoskodása által támasztott parlamenti viharoknak, melyben a dolog természeténél fogva az ellenzék játszta a vezérszerepet.

A Magyar Színházban törént egyenruha elkobzás képezte a sérelem tárgyát.

A képviselőház ülésének ezen részéről lapunk más helyén hozunk tudósítást.

A debrecenieket még Endrey is mulattatta népies citátumokkal, de ő már a katonai javaslatok ellen beszélt.

Végül Kubik Béla interpellált az ujságírói szabadjegyek ügyében.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán minisztereink, Széchenyi Gyula gróf, Wiasics Gyula és Pósz Sándor miniszterek.

Elnök fél 11 órakor nyitotta meg az ülést és jelelti, hogy Lukács László pénzügyminiszter holnap válaszol Rutkay novemberi interpellációjára.

A „Gottenthalte” ügyében tett napirend előtt való felszólalás vitája után

Teleki Sándor gróf jegyző jelenti, hogy Kubik Béla az államvasuti szabadjegyek tárgyában, Szalay László az iparésüzletek dolgai, Boda Vilmos a bosnyákvasutak, Reich Aladar a közigazgatási bizottságok ülései és Papp Zoltán a „Gottenthalte” című darab tárgyában ki-

adott honvédelmi miniszteri rendelet ügyében fognak interpellálni.

Kubik fel akar szólalni.

Elnök: Kérem, kérem. Az interpellációkra, miután 5 van, 2 órákor kerül a sor.

Kubik: Akkor nincs szavam! (Derűtség).

(Az ujságírói javaslat.)

Endrey Gyula: Nyolc hét óta folyik a katonai vita és még ma sem tudja senki, hogy mikor fog végződni, még Széll sem tudja. A miniszterelnök csak vár vár vár, mert úgy gondolkozik, hogy a kolbász is elfogy, akármilyen hosszú, de — ugymond — biztosítom a miniszterelnököt, hogy ez az obstrukció nem kopik el mindaddig, amíg a javaslat el nem kopik.

A mai kormány mindig elodáz mindent; a kvótát, a kiegyezést és a katonai ügyeket. Bz a javaslat is csak provizorikus, de azért ezt állandósítani akarják.

A Deák obstrukció époly fegyverekkel harcolt, mint a mostani ellenzék.

A Bánffy elleni obstrukciót a jobboldalon is elismerték. Akkor egy erőszakos miniszterrel állottak szembe, most pedig Bécs ellen harcolnak. A nemzeti párti frontváltásra csak azt mondja, hogy régi dicsőségünk hol késel az éji homályban! Szünetet kér ezután.

Szünet után

Endrey Gyula folytatja beszédét a javaslat ellen. S végül határozati javaslatot nyújtott be, hogy amíg a horvát pénzügyi egyezményt nem kötik meg, addig a kormány semmi újabb megterhelést jelentő javaslattal ne álljon elő.

(Az ujságírói szabadjegyek.)

Kubik Béla az ujságírók vasuti szabadjegyei ügyében interpellálja a kereskedelmi minisztert. Kérdezi e minisztert: mely szempontok vezették a szabadjegyek engedélyezésénél, mert úgy értesült, hogy míg a kormányparti lapok bővelkednek a vasuti szabadjegyekben, az ellenzékiek alig kapnak. Így a miskolci ellenzéki lapnak a miniszter megtagadta a szabadjegyet, az ottani kormányparti lapnak megkettőt is juttatott. Kéri a minisztert, hogy a szabadjegyes ujságírók névjegyzékét tegye a Ház asztalára.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy az ujságírók vasuti szabadjegyeinek ügyét az ujságírói szindikátussal együtt intézi. Elismerést érdemel a szindikátus, mert ellenőrzésével lehetővé tette a visszaélések megszüntetését. Neki mindegy: kormányparti vagy ellenzéki lap. A jegyek adományozásánál ezt sohase tekintik. Az erről szóló jegyzék kimutatást nem hajlandó a Ház asztalra letenni, mert nem tartja helyesnek, hogy az adminisztratív ügyek ide kerüljenek.

Kovács Pál: A Budapesti Naplónak harmincnégy jegye van!

A kandalló körül ülök, csudálkozva néztek rá.

— On nem ismeri Elphiston gyémántját? kérdezte Mark Mittleton.

— Valósággal baby! szól a hosszú Berkley.

— Beszélje el neki, őrnagy. Hiszen borzasztó az ilyen lehetetlen lénynek a látása.

— De kérem sir?

Az őrnagy ur megveregette a karját.

— Csak nyugodtan Langham, ne kezdjen ki Berkleyvel. Halgassa inkább a gyémánt történetét.

Nagyot pöfékelt a pipájából, aztán beszélni kezdett.

— A gyémánt természetesen lopott. Így van ez minden nagy gyémánttal: ha akár egy király, akár egy milliomos vagyonnal fizetett is érte, valamely lopás mindig tapad hozzá. Régebbtől fogva. De hát ezen nem lehet segíteni. Kismet! Na, de az Elphistonéknak egészen új ilyen fajta kismetje van. Elphiston dedje Indiában „zsákmányolta”, s ez, ugye, sokkal szebben hangzik? Csak később és legnagyobb rémületére értesült arról, hogy porul járt. Ennek a gyémántnak az a poétikus neve van, „A veszedelem köve” és szerencsétlenséget hoz a tulajdonosának. Ostobaság, nemde? De mesét mondtak e Indiában az öreg ezredesnek vagy sem: annyi bizonyos, hogy a három Elphiston közül, akik eddig bírták a követ, egyik sem halt meg természetes halállal. A ezredes vadászaton járt szerencsétlenül. A testvérét orozva

lőtték agyon; ennek fia, Phil Elphiston, féltelmében e babona miatt az esztét veszítette és

... no de az ember nem szívesen beszél erről!

— Hihetetlen! Miért nem ajándékozta el a gyémántot?

— Pompás, fiatal barátom! De hiszen éppen ez az, hogy nem szabad elajándékozni, eldobni vagy valamiképpen félre tenni. Akkor, állítólag, háromszoros a baj. Babona, gyermekesség, nem méltó a felvilágosodott elméhez

— mind megengedem, de a család vagyonával, átöröklődik annak bolondsága is, és Walter Elphiston, aki azon van, hogy megházasodjék, éppenséggel sem alkalmas arra, hogy szakítsa a tradícióval. És ha ő akarná is, a menyasszonya nem akarja. Nem megy hozzá addig, amíg a csillogó kő ott van a házban. Mit akar? Asszonyoszeszély! Miért ne létezhetnék egyszer olyan nő is, akinek nem kell a gyémánt? Hisz van olyan férfi, aki pezsgőt nem iszik! Aki élni akar, annak nem szabad csudálkoznia!

E bölcs mondása után az őrnagy újra elhallgatott.

— De hát mi lesz akkor? suttozta Langham.

— Tudom is én? El akarja lopatni. De igazán kíváncsi vagyok, kit szemelt ki erre a célra.

Az ember meglegelte ugyan, de az egy cseppet sem elégitette ki Elphiston várakozását. A vén tolvaj mindennap együtt volt a drága gyémánttal; nyitva volt ajtó, ablak, huszszor is ellophatta volna a követ és elszökhetett volna

Láng miniszter választását a Ház többsége tudomásul vette.

Vészi József Kovács Pál közbeszólására megjegyzi, hogy a Budapesti Napló szerkesztőségének csak husz szabadjegye van. Több ellenzéki lapnak ennél is több jegye van. A szindikátusban is több ellenzéki tag volt, mint kormánypárti. A jegyfolyamodások elbírálásával nem a lapok párt állását tekintik, hanem azt, hogy az illető folyamodó ujságíró-e.

Rövid házszabályvita után Boda Vilmos interpellációját holnapra halasztotta, a mire az ülés véget ért.

Százhetvenmilliós pör.

(A Suez-csatorna botránny.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 18.

Párisból távirati tudósítás jelenti a szenzáziós hírt, hogy ott hosszabb idő óta egy világra szóló pénzügyi botránny készülődik, mely azonban mindeddig rejtve maradt a nyilvánosság elől, miután a hatóságok azt szigorúan titokban tartották.

Az eset eltussolása azonban nem fog továbbra is sikerülni, miután a bírói intézkedések már olyan előrehaladott stádiumba vitték az ügyet, hogy közel jövőben már nyilvános tárgyalásra kerül a dolog.

Egy második panama-esetről van szó a története ez: A Suez-csatorna társaság megalakulásával 1859-ben meghamisították az alapító okleveleket, mely hamisítás következtében a Suez-csatorna tulajdonképpen megteremtőjének, Negrelli Moldebe osztrák mérnöknek, illetve örökösének az igényei illuzóriusokká váltak.

Tudvalevően Negrelli 1847-iki és 1855/56-iki pontos tevép tanulmányainak köszönhető, hogy az Isthmus átvágásának régi terve a megvalósuláshoz közelebb jutott Negrelli már 1856-ban egy bizottságnak gondosan kidolgozott tervzetet terjesztett elő, melyet el is fogadtak. Nemsokára rá az egyiptomi alkirály a Suez-csatorna-munkálatok főfelügyelőjévé nevezte ki. Mikor Negrelli 1856-ban meghalt, terveit Lesseps Ferdinánd kerítette birtokába és megalakította a Suez-csatornatársaságot, mely a földszoros átvágásával mindenben teljességgel Negrelli technikai eszméit követte. Munkájáért Negrelli a maga és örökösai számára igénye-

ket támasztott és ezek az igények az alapító oklevelekben el is ismertettek.

A valóságban azonban sem Negrelli, sem örökösai a társaság részéről semmiféle ellenszolgáltatást nem kaptak, miután Negrelli igényeit az alapító oklevelekben történt hamisítással teljesen eltüntették.

Negrelli, illetve örökösének igényei a kamatokkal és a kamatos kamatokkal óriási összegre: 170 millió frankra rúgnak és ezt az összeget Negrellinek Párisban élő leánya, Grois-Negrelli asszony pörös uton követeli a Suez-csatorna társaságtól.

Mindeddig a nyilvánosság előtt ismeretlen volt ennek a milliós pörnek a ténye. Most azonban küszöbön áll ennek a botránnyak a leleplezése, miután a Grois-Negrelli asszony panaszában a vizsgálat csaknem egészen be van fejezve.

Néhány hét óta de Cosnac báró vizsgálóbíró titkos vizsgálatot vezetett a társaság főtitkviselői, nevezetesen a jelenlegi elnök Arenberg Agost herceg, továbbá Delafnie, a társaság első könyvelője, végül Lesseps Károly, Lesseps Ferdinánd fia, és az igazgatótanács néhány tagja ellen, akik az utolsó napokban a vizsgálóbíró előtt beható kihallgatásnak voltak alávetve. A bűnvádi feljelentés iratai talán tizennégy nap alatt a vádkamrához kerülnek, és evvel az ügy a nyilvánosságnak is át van adva.

A vizsgálat, mint Párisból táviratozzák, rendkívül érdekes adatokat hozott napvilágra és különösen a panaszosnő igényeit indokoltaknak mutatja be.

Vihar a „Gotterhalte” miatt.

(A képviselőház ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 18.

A képviselőház mai ülésén nagy vihart keltett a Magyar Színház „Gotterhalte” című darabjának ügye, amelynek előadását a budapesti rendőrség erőszakos beavatkozásával megakadályozta.

Még ilyen vihar nem volt — az új parlamentben.

Gaál Sándor volt az első felszólaló, de ő nagyon csendes szónoknak bizonyult, csináltak tehát hozzá muzsikát a szomszédok jobbról és balról, főképen pedig

Rudnajt ütötték. Az a felkiáltás: „el kell csapni”, a legszelidebbek közül való volt. „Majd megtanítjuk!” „Ravasz stikli!” stb. stb. Rakovszky pláne leleplezésekkel fenyegetődött. Végre is lecsillapult a vihar, bár a miniszterelnöknek sehogy sem sikerült a rendőrséget tisztára mosni.

Az ülés ezen része a következőkben folyt le:

(Az elkobzott egyenruhák.)

Gaál Sándor a napirend előtt szóba hozza a Magyar Színháznál történt lefoglalását a Gotterhalte című darab katonai egyenruháinak. Tudja azt, hogy jogosulatlanul történt az elkobzás. (Zaj a szélsőbalon.) Felolvassa a tényállást, amely szerint a darab színrehozatala előtt Rudnay főkapitány mindent elkövetett, hogy azt levegyék a műsorról. (Zaj) Amikor ez nem sikerült, akkor az ötödik előadás után Tóth Lajos rendőrkapitány elkobozta az egyenruhákat azért, mert állítólag lopott dolgok. (Nagy zaj balról.)

Rakovszky Isván: Ez egészen Rudnayra vall!

Zboray: A rendőrség nem törődik ám a törvénnyel!

Rakovszky: Rudnay stikli! Majd az én kabátomat is lehuzzák, hogy az lopott holmi! (Zaj.)

Zboray: A rendőrség azt teszi, amit akar! Csak Bérczyt kiküldik, mint bravót!

Gaál Sándor: A rendőrség önkényesen járt el, még végzést sem mutatott fel. (Nagy zaj.)

Kubik Béla: Még se csapják el azt a főkapitányt?!

Rakovszky: El kell csapni Rudnajt! Scitovszkynak is a nyakát szegte — ártatlanul.

Gaál Sándor: A rendőrség minden meg nem engedett módon akarta beszüntetni a Gotterhalte előadását. (Nagy zaj balról.)

Zboray: Rudnajt el kell csapni!

Rakovszky: Majd jövőnk más esettel is elő Rudnay ellen, ahol államférfiak is érdekelve vannak!

Gaál Sándor a közszabadságot látja megbántva és úgy tudja, hogy pártpolitikai szempontból csináltak az egész elkobzást.

Kubik Béla: Gratulálók! (Derűltség.)

Gaál kérdezi: volt-e tudomása a miniszterelnöknek erről a ruhaelkobzásról és hogy szándékozik-e vizsgálatot indítani a rendőrség eljárásáról?

vele — de maradt. Sőt, ha ügyetlenül is, de megtette a kötelességét. Cipőt tisztított, porolta a könyvtárt, hogy már egyetlen porszemecske sem látszott rajta; dolgozott reggeltől estig és Elphiston kétségbeesett.

— Fel kell, hogy keltsd az étvágát, így szól Johnhoz. Beszélj rá! Bátorítsd!

John gondolkozva nézett a gazdájára; de bólintott.

— Majd meggondolom, sir!

Nemsokára, egy reggelen, Elphiston reménykedni kezdett. A függönyökön keresztül látta, mind közeledik az embere mohó pillantással a köhöz és mint emeli le róla óvatosan az üveg burkot. Azután félénken körülnézett és Elphiston hirtelen elkapta a fejét, hogy meg ne zavarja. Lábjegyzet a hálószobába ment, egy félórán át dobogó szívvvel ott maradt az ablaknál, majd belépett a könyvtárba abban a biztos meggyőződésben, hogy a tolvaj már tovább állott a kövel. A gyémánt ott volt a helyén és megtöltötte a szobát szelid, fénylő tűzével. Így volt ez még három hétig, míg egy éjjelen Elphiston halk, macskaszerű lépteket halott a hálószobája ajtaja mellett elosonni. Még lélegzeni is alig mert; halkán felkelt. Most megszól és holnap már megszabadul ettől a lidércnyomástól. Óvatosan közeledett az ajtóhoz és hallgatódzott. A kulcslyukon még világosságot is látott, mely azonban nyomban kialudt. A tolvaj már zsebre vágta a követ, most lemegy a lépcsőn, most mindjárt bezárul mögötte a kapu — Isten veled „Veszedelem köve!” . . .

Hirtelen vad kiáltás hallatszott. Butort dobáltak, egy durva hang segítségért kiáltott, mit jajgatás, ütlegetés követett, mintha a könyvtárban alapos verekedés folynék. Elphiston sietve gyertyát gyújtott és odarohant. A földön ott fetrengett John a komornyik és rajta térdelt s a torkát szorongatta, míg jobb öklét erősen fogta a — tolvaj.

Elphiston szinte kővé meredt.

— Mi történt? kérdezte hangtalanul.

— Hogy mi történt? A fickó lopni akart! Ezt az átkozott követ, mely — 3000 fontot ér, akarta elemelni. Igen ez a John! — a becsületes John! Nem mindenki gazember, uram, aki a börtönből kerül ki! Rajta kaptam! Amióta rábeszélte, hogy lopjam el, tudtam hányadán vagyok vele. Jó lopni, ugy-e, kedves John?

Es diadalmasan kifeszítette a becsületes tolvaj a tetten ért Johnnak az ujjait, amelyek között ott csillogott a kő, mely most csakugyan a veszedelem kövévé lett a szegény komornyikra nézve.

— John, hogy is tehetted? kérdezte Elphiston szemrehányóan a szegény bűnöstől.

— Onnek akartam szívességet tenni, mindent megkockáztatva uram, nyoszörgött John. De ez a fickó.

„Ez a fickó” büszke és elégedett kifejezéssel állt ott.

— Most már bebizonyítottam, hogy megjavultam, uram. Százszor is ellophattam volna a gyémántot — de meglopni önt, ki a börtönből szabadított ki engem s emberré tett? Soha, in-

kább elkárhozom. Ezt senkise mondhatta rólam! Nem uram, én hálás vagyok.

És szinte gyöngéden tette a követ a helyére.

— Csak feküdjél itt nyugodtan, így szól. S ha tőlem függ, senki sem fogja ellopni az én jó uramtól!

Ezzel aztán be is fejeződhetnék a gyémánt története. De van még egy utójátéka. Miután a klubban vagy két hétig jól mulatott az Elphiston rovására s a szeszélyes mátká négy hétig duzzogott, eszközbe jutott, hogy a tizenkilencedik században élnek s hogy mellőzni kell a babonát.

Elphiston tehát megházasodott — a gyémánt bár a birtokában volt.

Három évvel később az őrnagy visszajött világrörii utjából és utcán találkozott a babonás kő tulajdonosával.

— No öreg, téged ugyan meg nem fogott — szólit nevetve — Te megtörted a varázslatot és ugyebár boldog vagy?

Ellis Valter Elphiston lord mélyen fűsőlőhajtott és megszorította barátja kezét.

— Te agglagény vagy — szólit mélabusan. Mit tudsz te a világ szenvedéseiről? De azt mondom neked én, ki három év óta élek Elphiston lady oldalán, hogy van valami azzal a kővel. Van valami a veszedelmek kövében. Az átok beteljesült.

És szomorúan ment tovább.

rása miatt s a bűnösöket megtorolni. (Nagy zaj a szélbalon.)

Rakovszky István: El kell csapni Rudnayt!

(A miniszterelnök.)

Szell Kálmán miniszterelnök: A ruhaelkobzásról előleges tudomása nem volt. A rendőrségnek egy feljelentés folytán... (Zaj balról.)

Rakovszky: Áhá! Feljelentő! Ki volt az?!..

Szell miniszterelnök:... tudomására jutott, hogy a Ludoviceumból lopott katonai egyenruhák kerültek a Magyar Színházhoz. A rendőrség a btkv. 91. §-a alapján kobozta el a ruhákat, mert sürgős esetben erre joga van. (Ellenmondások balról.)

Zboray: Jogos tulajdonostól esti 9 óra után nem lehet!

Szell Kálmán miniszterelnök: A színházban lehet, az nyilvános hely! Kiderült, hogy az illető ruhák a kincstár bélyege volt és minden változtatás nélkül nem szabad azokat használni. (Nagy zaj.)

Bodthy Akos: Melyik törvény tiltja? (Folytonos zaj)

Elnök (csenget.) Ha csend nincs, nem lehet tárgyalni.

Szell Kálmán miniszterelnök: Egyébként azóta kiderült, hogy azok a ruhák tényleg kiselejtezettek voltak és ma reggel visszaadták Leszkay igazgatónak. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Eddig nem adták vissza!

Kubik: Nem igaz!

Rakovszky: Hát a megtorlás?

Szell Kálmán miniszterelnök: Felolvassa erről a hivatalos jelentést. Tiltakozik az ellen, mintha itt pártpolitikai szempontból bármi is történt volna.

Kubik: És mi lesz a főkapitánnyal?!

Zboray: Nem csapják el?!

Gaál Sándor személyes kérdésben kijelenti, hogy a miniszterelnök a kérdésekre nem felelt és a ruhaelkobzásról...

Lengyel Zoltán: Ez a miniszterelnök tudtával történt! (Nagy zaj jobbról.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Nem igaz!

Gaál Sándor: Az a gyanuja, hogy mindez Szell tudtával történt. Polemizál a miniszterelnökkel.

Elnök: Ez nem személyes kérdés.

Gabányi Miklós a ki szintén fel akart szólni a napirend előtt, kijelenti, hogy eláll a szótól. Erre a Ház megengedi Gaálnak, hogy folytassa a beszédet.

Gaál Sándor a rendőrség eljárását önkényesnek és brutálisnak tartja és a legszigorúbb megtorlást kívánja.

Szell Kálmán miniszterelnök újból kijelenti, hogy a ruhaelkobzásról nem tudott, arra engedélyt nem adott, az egészről az újságból értesült. A kérdés az volt: kiselejtezett ruhák voltak-e azok, vagy nem? A rendőrség jóhiszeműleg a törvény alapján járt el. A vizsgálatot megindítják és ha törvénytelenység történt, ez meg fog toroltni. (Zaj).

Lengyel Zoltán személyes kérdésben akar felszólalni. (Zaj jobbról.)

Felkiáltások: Mily címen?

(„Felsőbb rendeletre.”)

Lengyel: Azon a címen, hogy a miniszterelnök az ő közbeszólására, hogy az elkobzás Szell tudtával történt, azt felelte, nem igaz. Előadja, hogy Rudnay, amikor Leszkay hozzáfordult, azt felelte neki, hogy nem tehet semmit, hanem menjen Szellhez, intézze el vele, mert az eljárás felsőbb rendeletre történik. (Oriási zaj az ellenzéken. Folytonos nagy zaj).

Elnök folyton csenget.

Lengyel: Hogy kinék van igaza, azzal nem törődik. Azt intézzék el Szell, Rudnay és Leszkay egymás között. (Nagy zaj).

Rakovszky István: Rudnay ezt készakarva csinálja Szell kárára! Ravaszság!

Szell Kálmán miniszterelnök (Percekig tartó zaj).

Elnök: Ha csend nem lesz, kénytelen lesz az ülést felfüggeszteni. (Nagy zaj).

Apponyi: (Feláll) Még egyszer csendet kérek!

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy bárki bármit is mondott Leszkaynak, ő (Szell) a ruhaelkobzásról csak az újságból értesült. (Nagy zaj). Senkisémondotta jogosan, hogy ez másként van! Ha Leszkay orvoslást akart, miért nem jött hozzá?!

Papp Zoltán: Nem mert!

Szell Kálmán miniszterelnök: Mindenki eljöhöz hozzá, az ő ajtaja nyitva van.

Elnök: Következik a napirend!

Kubik Béla: Hát Rudnayval mi lesz? (Zajos derűtség).

A képviselőház ezután mégis rátért a napirendre.

Körber a kiegyezésről.

(A kiegyezési javaslatok a Reichsrathban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 18.

Az osztrák képviselőházban ma volt a kiegyezési tárgyalások második napja.

Három rendkívüli érdekes szónoklat hangzott el a Reichsrathban. Mindhárom Magyarországgal foglalkozik, de valamennyi más-más szempontból.

Megszólt **Körber** is, aki az eddig elhangzottakra reflektált. Körber beszédében nemcsak az volt érdekes, amit elmondott, hanem az is, amit elhallgatott. Az osztrák miniszterelnök siránkozott, hogy a vámtarifa megállapításánál Magyarország érdekeit kellett szem előtt tartani és hogy a monarchia egységének érdekében számolni kellett a magyar követelésekkel, de egy szóval sem dicsekedett el arról, hogy mit hódított el Magyarországtól. Ezt, ha ezse van, nem is fogja megtenni soha, mert evvel magára zudítaná a magyar ellenzékét.

Beszélt még Körberen kívül **Ellenbogen** dr. szociálista, aki bunkójának boldogabb felével suhintott le Magyarországra, mely szerinte ázsiai kulturájú. Elhangzott ezenkívül egy magyar-barát beszéd, ezt **Friedler** képviselő mondotta el.

Az ülés lefolyásáról a következő távirati tudósítás számol be:

A Reichsrath mai ülésén **Friedler** foglalkozott a Magyarország és Ausztria közötti elbidegülés okaival, melyért az osztrák kormányt és ennek politikáját tette felelőssé. Ez a politika hátráltatja Magyarország gazdasági és kulturális fejlődését és ennek okát nemcsak a kormányban, hanem az egész bécsi sajtóban látja.

Ellenbogen dr. szociáldemokrata valóságos kirohanást intézett Magyarország ellen, melynek kulturája — szerinte — nagyon hátra maradt.

Általános érdeklődés között szólalt fel ezután **Körber** Ernő dr. miniszterelnök. Nincs a világon — ugymond — két állam, mely anynyira egymásra lenne utalva, mint Ausztria és Magyarország. Ezután elmondja, hogy hogyan jöttek létre a kiegyezési javaslatok. A vámtarifáról szólva, kijelenti, hogy ennél Magyarorszag érdekeit kellett szem előtt tartani. Számolni kellett a magyar követelésekkel, hogy a monarchia egysége meg ne bolygattassék.

MULATSÁGOK.

(=) **A mérnökegylet férfiestélya.** Nagy érdeklődés mutatkozik a mérnök-egylet szombat este tartandó férfi-estélya iránt. Ennek az agilis egyesületnek mindig nagy sikerrel szokott végződnie az ilyenfajta vállalkozása s több mint bizonyos, hogy az ideai férfi-estély sem fog elmaradni a mult évek mögött. Az est műsorát a rendezőség még nem bocsátotta nyilvánosságra de annyi bizonyos, hogy sok lesz abban a humor, ötlet, tréfás bohóság, szóval minden, ami mulattat. A „Dugóhúzó” című alkalmi lap szerkesztőségében is lázasan folyik a munka s bizonyos, hogy a „Dugóhúzó” ideai száma nagy meglepetéseket rejteget.

A Csorogár-Máglás sajtópör.

(A lőtárgyalás részletei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 18.

Hirt hoztunk a temesvári kir. törvényszék ítéletéről, a melyet **Csorogár** Romulusz, az aradi görög keleti román papnevelő igazgatójának **Máglás** Manó román hírlapíró, a **Controla** aradi levelezője ellen indított sajtópörében hozott. Az érdekességekben bővelkedő sajtó-tárgyalás részleteiről a következőket jelentik:

A törvényszék elnöke **Gerlanovits** Sándor táblai bíró volt, bírák **Prescha** Miklós dr. és **Menczer** Rezső dr. A főmagánvádló jogi képviselője dr. **Nikora** Kornél volt, vádlottat dr. **Fáy** Ignác védelmezte.

Az inkriminált cikkekből felolvastattak a következő részletek:

„A csuhás barát” (megjelent a „Controla” 1902. január 2-diki számában) című cikk a többek között ezeket mondja:

„Szégyeld magad”, mondták a hordárok Csorogárnak, „mert nem vagy arra méltó, hogy papi talárt viselj.” A jelenlegi szeminaryumi igazgató elmébajban szenved és Isten őrizze a szeminaryumot, a szentszéket és az egyházmegyét attól, hogy Csorogár még akkor is hivatalban legyen, a mikor Janku Sasul moldvai vajda nyomdokaiba lép, ki a nyár derekán egy olyan szánon utazott, a melynek talpai csontból voltak.

Ezért a cikkért kezdetben rágalmaszást emelt vádat Csorogár, a vádtanácsnál azonban ettől elállt és becsületsértésért tartotta fenn a vádat.

A második cikk „*Plagiatarii dela Arad*” címet viselte és rágalmasz és becsületsértésért inkriminálta:

Csorogár Román pedig arra a szemtelenségre vetemedett az utolsó nemzeti egyházi kongresszus alkalmával, hogy egy plagizált előadói előterjesztéssel mutatkozzék be, a melyért a „Tribuna Poporului” égisz magasztalja, „bevégzett tanférfiúnak” nevezvén őt és közölvén velünk, hogy a mennyiben volt „a kongresszusban lélekemelő jelenet, úgy az a mi aradi barátunknak köszönhető, kik közül dr. Onku M. és Csorogár R. valóban akadémikus nivón álló előadói beszéddel tüntek ki.” (Lásd a „Trib. Pop.” 1902. évi 192. számát.) De nem sokáig bírt Csorogár a csalárd uton szerzett babérokon pihenni, mert a metropolita hivatalos lapja: „Telegraful Roman” 1900. évi 140 ik számában kimutatja, hogy az előadói előterjesztés, a melyvel Csorogár parádézott, szoról szóra ki van lopva az érseki konzisztórium 1900. januári körleveléből, a melyel rendelkezett az érseki egyházmegye területén iskolába járó gör. kel. tanulók hittani oktatása.

Az elnök, az általános kérdések után azt kérdezte a vádlottól.

— Elismeri a cikkek szerzőségét?

Vádlott: Igen.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Nem.

Vádlott képviselője előterjesztéssel él és kimutatja, hogy a míg az egyik hités tolmács „Csorogár elmébajban szenved” kifejezésekkel fordította le a román eredetit, addig a felülbí-

ráló tolmács ugyanazt a mondatot „Csorogár lelki betegségben szenved“-nek fordította le.

Vádlott szintén elterjesztéssel él, kérvén, hogy a törvényszék rendjeje el Csorogár többi pöröknek ezekkel való egyesítését, mivel azokban megengedtetvén a bizonyítás, a tanuvallomásból kiderült, hogy Csorogár, a szerzetes, több pappövéndéket torkon ragadott és több efféle, a büntető törvénykönyv szakaszaiba ütköző cselekményt követett el. Kéri a cikkek újbóli lefordítását, mivel a „pszichológiai“ szó helyett mind a két hites tolmács a „pszichikai“ szót értette, ami nem felel meg a valóságnak.

Vádlott aztán több tanu kinaligatását kéri elmondani, mivel a kongresszus tagjaival akarja bizonyítani, hogy Csorogár egyházi irodalmi vadországokat követett el és hogy az aradi hordárok tényleg megsértették, mivel a panaszos nem akarta nekik a kiérdemelt bért megfizetni.

A törvényszék nem ad helyt a bizonyításnak, sem a pörök egyesítésének. Vádlott védője *semmiségi panaszt* jelentett be.

A perbeszédre kerülvén a sor, dr. Flay Ignác védő beszédében azt bizonyította, hogy vádlott jóhiszeműleg járt el és hogy közhivatalnok ellen tiszta meggyőződésből kellett fellépnie akkor, a mikor panaszos másnak a szellemi munkáját saját szellemi produktumaként terjesztette a kongresszus színe elé. Kéri a vádlott felmentését.

Panaszos tanukra hivatkozik, hogy Goldis püspök öt bizta meg a második pásztorlevelének a megszerkesztésével; elmondja hogy néhai Goldis püspök pásztorlevelét nem ő, hanem Papp Ignác jelenlegi püspök plagizálta egy szegény gör. kath. fajusi lelkész közzétett predikációjából.

Vádlott kijelenti, hogy cikkei megírásában a meggyőződés, a közérdek és a tisztesség vezette, hogy a plagizátorok ellen neki mint gör. kath. vallásúnak fel kellett lépni, mert egy szerzetesnek nem szabad idegen tollakkal ékeskedni.

A hordárheccről azt állítja hogy igaz és tiltakozik az ellen, hogy panaszos neki tulajdonítja a mások által használt sértő kifejezéseket. Kéri a felmentését.

A kir. törvényszék — tekintettel arra, hogy vádlott büntetlen előéletű — sajtó útján elkövetett rágalmozás és becsületsértés vétségeért három havi fogházra ítéli és 100 kor. pénzbüntetésre.

Vádlott semmiségi panaszt jelentett be.

Fogorvosi gyakorlat királyi kegyelem alapján.

(Morgenstern Gyula ügye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 18.

Az aradi orvosok között, az orvos-egyesületekben, sőt a város közigazgatási bizottságában is heves vitákat keltett nemrégiben Morgenstern Gyula aradi fogtechnikusnak ismeretes ügye, amely tudvalevőleg abban állott, hogy Morgenstern, aki Aradon fogtechnikus létére éveken keresztül fogorvosi gyakorlatot folytatott, eltiltották az olyan orvosi műveletektől, amelyeket fogtechnikus nem, csupán diplomás fogorvos végezhet. Morgensternnek tehát azóta sem fogat húzni, sem fogat tömni nem szabad.

Egyizben ugyan *Institúris* Kálmán polgármester — ez még az affér elején történt — megadta a fogorvosi gyakorlat jogát Morgenstern Gyulának, miután azalatt, míg törvényen kívüli állapotban évtizedeken át folytatta a foghúzási és piombirozási műtéteket, soha működése ellen sem orvosi, sem más tekintetben kifogást senki nem emelt.

A polgármesternek ezt a határozatát az aradi orvosegylet kebeléből megfélebbzték s a város közigazgatási bizottsága hosszú és szenvedélyes vita után eltiltotta Morgenstern Gyulát a fogorvosi gyakorlattól. A belügyminiszter ezután felülvizsgálati kérelmével is elutasította a fogtechnikust.

Morgenstern Gyula erre a királyhoz folyamodott kivételes kegyelmi engedélyt kérve

arra, hogy foghúzásokat és fogtöméseket is végezhesen. A királyi kegy kedvezett Morgensternnek s a belügyminisztérium útján majlott le az engedély, mely Gulner Gyula államtitkár aláírásával arról értesíti Urbán Iván főispánt, hogy O császári és királyi felsége Morgenstern Gyula János aradi lakos, fogtechnikus érdekében benyújtott és legfelső kézjegyzésre méltatott felségfolyamodvány következtében folyó évi március hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával kegyelemből megengedte, hogy Morgenstern Gyula Aradváros területén foghúzási és fogtömési gyakorlatot, mint eddig, úgy ezentul is folytathasson.

E legfelsőbb kegyelmi ténnyel nevezett fogtechnikusnak Aradváros polgármestere által felterjesztett felebbezési ügyében minden további beavatkozás ki lévén zárva, a belügyminiszter az iratokat megfelelő eljárás és az érdekelt folyamodó értesítése céljából leküldötte.

Attila koporsója.

(A hun király sírját fölfedezték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 18.

Grácból világraszóló esemény hírért röpti szét egy táviró. Olyan hír ez, mely lázban fogja ejteni a tudományos világot, a mely meg fogja dobogtatni sok magyar embernek a szívet.

Megtalálták Attila hun király sírját és abban a hármassal, arany, ezüst és vas koporsót, a mint a legenda Attila koporsóját ismeri. Egy egyszerű osztrák parasztemberé a szerencse, hogy fölfedezhette a régóta keresett sirt. Szinte hihetetlennek látszik a dolog, hogy a mig óriási apparátussal kutatott a magyar tudományos világ Attila sírja után O-Budán, a Duna-Tisza közén és a Vág folyó medrében, addig egy osztrák parasztembernek egy kapavágása napvilágra hozta a magyar nemzet elrejtett Attila-kincsét.

Némi komolyságot azonban mégis az a körülmény ad ennek a hírnak, hogy a hun király sírját Marburg ausztriai város közelében fedezte volna fel az a parasztember. Marburgnál pedig tudvalevőleg nagyszabású ásatások folytak az Attila-kincs után, mert a tudósok egy részének az volt a megdönthetetlen nézete, hogy Attilát a lenyilazott rabszolgák Marburg mellett temették el.

A nagy érdekességű hír részletei egyébként a következők:

Marburg közelében, Sanct-Johann falu határában, a Dráva folyó partján egy sanct-johanni parasztember megtalálta Attila hun király sírját. Több jel arra mutat, hogy ezuttal tényleg a valódi Attila-sír került napfényre.

A parasztember, aki a sirt megtalálta, egy térségen ásott, miközben ásójával egy bronzkoporsóra ütközött. Nagy meglepetésében nem tudott semmire sem gondolni és aztán nagy óvatosan kiásta az egész koporsót.

A koporsó alatt egy kőlapot talált, melyre Attila neve és több más név volt bevésvé.

A leletről rögtön értesítették a hatóságot, mely egy tiztagu bizottságot küldött ki az eset megvizsgálására.

A parasztember 20,000 koronát kér a koporsóért, melyet be fognak szállítani Sanct-Johann községbe.

A kormány szócsove az aradi román püspökről.

(Papp I. János és Mangra.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 18.

A félhivatos Bud. Tud., a kormány szócsove hosszú közleményt tesz ma közzé, a melyben Papp I. Jánost, az aradi új román püspököt védi azon vádak ellen, mintha ő a Mangra-párttal egyezséget kötött volna. A félhivatalos jelentés kétségen kívül előjele Papp I. János biztos megerősítésének, a kormány nyilvánvalóan azért tartotta szükségesnek ezt a kinyilatkoztatást, nehogy a megerősítés után azzal támadják, hogy Mangra szövetségesét segítette a püspöki székre.

A félhivatalos Bud. Tud. közleménye, a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, így hangzik:

(Bud. Tud.) Beavatott helyről kapjuk a következő sorokat:

Papp Ignác János aradi gör. kat. püspök ellen az „Egyetértés“ f. é. március 15-i, vasárnapi számában valaki némi variációval ismétli azt a gyanúsítást, hogy az új püspök Mangra pártjával bizonyos egyezséget kötött volna; ennek igazolására főérvül azt hozza fel, hogy az új zsinati választásoknál eszközözendő skrutiniumokra a napokban megtartott aradmegyei szentszéki (konzisztoriális) ülésen csupa Mangra-pártihoz tartozó egyént küldöttek ki, a mi nem áll, mert ezek közt vannak Hamzsea-pártiak is — egyet kivéve, ugyanazok küldetvén ki, mint három évvel ezelőtt; — igaz, hogy a Mangra-pártiak többségben vannak, de ez természetes következménye annak, hogy a szentszék tagjait három év előtt a Mangra befolyása alatt megválasztott zsinat választotta meg; Mangra befolyása akkor állott a püspöki aulában tetőpontján. A zsinatválasztási biztosokat nem a püspök jelöli ki, hanem a szentszék választja; a még meg sem erősített új püspököt tehát a kijelölés eredményéért szemrehányás nem érheti, annál kevésbbé következtethetni ebből valamely paktumra a Mangra-párttal.

A választási skrutinium biztosai különben a községenként eszközözendő választás eredményének megállapítására vannak hivatva s egyedül annyiban másíthatják meg az eredményt, a mennyiben, ha valakinek kedvezni vagy ártani akarnak, a választási jegyzőkönyveket, melyek minden község részéről hozzájuk küldetnek s a melyek formalitások tekintetében néha hiányosak, tulszigoruan bírálják és visszautasítják, vagy tulenyhén bírálva elfogadják és a többséget ehhez képest mondják ki; de ez ellen óvás útján az egyházmegyei zsinatnál kereshetni orvoslást.

Epp ily helytelenül hozza fel a cikk az állítólagos paktum bizonyítékául az új püspöknek egy aradi hírlapíró előtt tett azt a nyilatkozatát, hogy neki (Papp püspöknek) sem oka, sem joga nincs Mangrát jelenlegi állásából, a melyre élethossziglan van megválasztva, elmozdítani. Maga az illető cikkíró sem állítja, hogy a püspökhöz Mangra ellen feljelentés érkezett volna be e nyilatkozatának megtétele előtt a miatt, hogy Maglús aradi hírlapíró a Mangra által ellene indított bünperben felmentették. Ilyen feljentes a püspökhöz nem is érkezett, ugy a mint a felmentő ítélet sem közöltetett vele hivatalosan; erre tehát egyáltalában nem reflektálhatott a püspök, de meg különben is fegyelmi ügyekben nem a püspök az első fórum. A püspök más nyilatkozatot Mangrára nézve, mint amit tett, nem is tehetett.

Az, hogy az új püspök Mangra megválaszt

tása alkalmából állítólag a *Victória-bank* részéről előlegezett 38.000 forintot kifizette volna, *mesebeszéd*, mert nem tekintve azt, hogy ez a híresztelés semminemű hiteles adatra nem támaszkodhatik, köztudomásu, hogy az új püspök így nagy vagyonnal nem bír és nem bírhat. Papp I. János egyházi szolgálatát a legalsó fokon kezdte, huzamos ideig nagyon kis fizetéses állásokban volt és legmagasabb állásával is, melyre nem oly rég lépett elő s a melyben mostanig működött, t. i. a szentszéki egyházi tanács előadói tisztjével 1200 frt. fizetés járt. Ebből bizony néhány év alatt akkora tőkét, bármily takarékoság mellett is, nem lehet összerakni.

Papp I. Jánost a Mangra-párt sohasem tekintette tagjának, sőt azon pártot őt mint Metianu hívét *üldözte*, kitétette a püspöki aulából, a hol hosszú évek óta lakott. A Mangra-párt bold. Goldis Józsefnek püspöksége alatt megpróbálta őt előadói állásából is kibuktatni, sőt a zsinati tagságból is az utolsó zsinati választásnál, a midőn Metianu érsek és bold. Goldis püspök között nagyobb ellentétek fejlődtek ki, de nem sikerült, miután hívei, kik között a Hamzsea-párt zöme is is volt, erélyesen ellentárlottak.

Kifejezést adott az új püspök az érsek iránti haláljának és tiszteletének megválasztásakor tartott beszédében, — ezt egy Mangra-párti, vagy azon párt lekötöztetése az érsekkel fennálló ellenséges viszonya miatt nem tehetne volna meg. Nem valamely paktum, hanem egyszerűen az vitte a csatlakozásra a Mangra-pártot Papp I. Jánoshoz, hogy Hamzsea megbuktatását, a mi egyik céljuk volt, csak így lehetett keresztülvinni. Más jelöltek is voltak eleinte, de hosszabb puhatolódzás után belátták, hogy azokkal nem boldogulhatnak s azért csak utolsó nap, a választás előtti estén csatlakoztak Papp I. János híveihez, kik közt a bihari zsinattagok állottak elsősorban.

Végül a Hamzsea-párt *bizalommal tekinthet a jövőbe*, mert az új püspök kijelentette, hogy a békét akarja az egyházban helyreállítani, tehát nem az üldözésnek embere.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: A három testőr, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Bőregér, operette. Nagy Etelka vendégfelléptével. (Páros bérlet.)
Szombat: Bob herceg, operette. (Páratlan bérlet.)

* **Aranyember.** A szintársulat drámai személynéje, amelyre kigyót-békát s azt szokás rákiáltani, hogy élvezetes előadást nyújtani nem tud, megmutatta ma, hogy kellő előkészület, jó szereptudás és folyékony rendezés mellett fel tudja emelni a drámai előadások színvonalát az énekes darabok nivójáig. Jókat megjutalt drámáját, az Arany embert hozták színre, Noemi szerepében vendéggel: *Jávor Aranka*-val. A kiasszony ma sokkal több rutint, sokkal több színvonalat ámulat el, mint első fellépése alkalmával. Ezt bizonyára annak lehet betudni, hogy ez a szerep jobban megfelel az ő egyéniségének, mint a nagymama Márhája. Természetesen azonban a Noemi is olyan szerep, amely hefejezett művészi tudást s sok színvonalat készütséget igényel s így a vendégkiasszony alakítása nem lehetett abszolút jó, csupán jóval elfogadhatóbb, mint a mit első fellépése alkalmával nyújtott. Sok elismerésre tarthat számot a *Gőze Aranka* Timeája, mely egyike volt a ma esti legjobb alakításoknak. A szenvedő leány fájdalmait és ártatlanságát annyi közvetlenséggel mutatta be, hogy csudálkozni lehet ezek után azon a mellőzésen, amelyben

ez a művész a művészettség részéről részeseül, *Gazdy Aranka*, *Follinuszné* és *Pajor Ágnes* hasonlóképpen kifogástalan művészettel játszottak, Csiky Timárja pedig elsőrendű alakítás. Krisztyán Tódor igen jó személyesítőt talált *Mariházy*-ban, aki viszont igen jó szerephez is jutott ebben. Brazovicsot *Békés Gyula* játszotta minden kellékével annak a művészetnek, amely őt nálunk közkedveit szénészszé tette.

* **Nagy Etelka vendégfellépte.** A *Bőregér*, Strausz, a halhatatlan keringő király bájos zenéjü operettje kerül pénteken színré érdekes előadásban, a mennyiben Adél szerepében Nagy Etelka énekesnő fog fellépni, a ki most a kolozsvári nemzeti színházban vendég szerepelt: Rozsindát *Zilahyné S. Vilma* énekl. Az operett az idei szezonban már színre került és Zilahyné ekkor is fényes sikert aratott művészi ének előadásával. Különösen nagyhatást ért el, a második felvonásban nagy magyar ábrándjával, melyet kétszer is meg kellett ismételnie. A többi szerepek a már ösmert kezében vannak.

* **Bejczy sikere Kolozsvárott** Vasárnap délután a *Hunyady László* ünnepi előadásán nagy sikere volt *Bejczy Györgynek*, színházunk szép hangú tenoristájának. A darab címszerepét énekelte, s a közönség lelkesen tüntetett mellette. Böven volt része tapsban, éljenzésben, s végössze nem volt a kihívásoknak.

Öngyilkos joghallgató.

(Egy aradmegyei fiu halála.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 18.

Az aradmegyei nagyzerindi *Tabajdy család* egy fiatal, tehetséges tagja öngyilkossággal vetett véget életének tegnap éjszaka, a budakeszi Erzsébet-szanatóriumban. Az öngyilkos: *Tabajdy József* jogszigorló, aki 1896—97 tanévben tett érettségi vizsgát az aradi főgimnáziumban. Edesanyja Nagy-Zerinden lakik s unokabátyja Gyorokon községi jegyző. A rokonszenves, szerény modoru fiatal jogszigorló halála általános részvétet kelt. Öngyilkosságáról a következőket írják:

A Budakeszi-uton lévő Erzsébet-szanatóriumban, ahol tüdőbeteg emberek várják a gyógyulást, izgalmas éjszakájuk volt tegnap a bent lévő betegeknek. Egyik szerencsétlen társuk, aki pedig — mint az orvosai állítják — joggal remélhette teljes felgyógyulását, reményét veszítve, fegyvert emelt önmaga ellen. *Tabajdy József* 24 éves szigorló jogász lett öngyilkossá az éjszaka az intézetben.

Tabajdy előkelő aradmegyei család fiatal sarja volt, tüdejét körülbelül három esztendővel ezelőtt támadta meg a kór. Családja aggódó szeretettel ápolta s mindent elkövetett, hogy a tehetséges fiatal ember visszakapja régi egészségét. A déli vidékek enyhe klímája alattápolták hosszú időn keresztül, míg a múlt év november havában bátyja, *Tabajdy Károly* vezérkari őrnagy bevitte az Erzsébet-szanatóriumba, hogy ott a gondos orvosi kezelés mellett elérje a teljes gyógyulást.

A pár hónap alatt, amit a szanatóriumba töltött, állapota szemmel láthatólag javult, úgy, hogy orvosai erősen bizakodtak abban, hogy nemsokára egészségesen hagyhatja el a helyet. Ámde a szerencsétlen fiatalember, aki sokat foglalkozott betegségével, nem hitt a gyógyulásban. Egyre jobban csüggedt, nem adott semmit a biztatásokra és sokszor szomoruan emlegette, hogy fiatalon el kell pusztulnia.

Tabajdy József már napok óta teljesen magába vonultan élt, alig lehetett a szavát hallani; úgy látszik, hogy egyre az öngyilkosság gondolatával foglalkozott, de a körülötte lévők még sem voltak arra elkészülve, hogy önkezevel fogja kioltani fiatal életét. Az éjszaka egy óra tájban azután revolverdurranás hallatszott a

csöndes épület falai között. A betegek s az intézet alkalmazottjai hamarosan rájöttek, hogy *Tabajdy József* szobájában hangzott el a lövés.

A boldogtalan fiatalember — amikor benyitottak a szobájába — ott feküdt az ágyon, átlőtt halántékkal, eszméletlenül. Még volt benne élet s az intézet orvosai mindent elkövettek, hogy megmentésék, de az orvosi tudomány nem tudott már rajta segíteni, mert ma délelőtt tíz órakor meghalt.

Az öngyilkos levelet hagyott hátra bátyjának, *Tabajdy* vezérkari őrnagynak címezve s ebben azt írja, hogy megunta a hosszas haladoklást, azért oltja ki önkezevel az életét. Leveleiben így bucsuzik: „Meguntam a hosszas szenvedést; megölöm magam, így legalább gyorsan végzek az élettel.” Nagy-Zerinden lakó özvegy édesanyját kiméletesen értesítették fia szomorú haláláról.

Tüntetés a Magyar Színházban

(A „Götterhalte” előadása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 18.

A képviselőház mai ülésén történt vihar után, a melyet *Gáll Sándornak* a *Götterhalte* című darab ügyében tett napirend előtt való felszólalása okozott, a fővárosban mindenki nagy várakozással áll elébe a *Magyar Színház* ma esti előadásának, amelyre ismét a *Götterhalte* volt kitűzve.

A mikor a rendőrség a Magyar Színházban a honvédtiszt uniformisokat lefogialta, *Leszkay* a darabot levette a műsorról. Ma délben azonban már a rendőrség visszaadta az egyenruhákat s *Leszkay* András már a mai este újra kitűzte a *Götterhaltét*.

Már az előadás megkezdése előtt nagyobb csoportok alakultak a színház előtt. A színház nézőterén, főként a földszinten több függetlenségi-párti képviselő volt, köztük: *Lengyel Zoltán* dr., *Kubik Béla*, *Egry Béla*, *Endrey Gyula*, *Gál Sándor* és *Reich Aladár*.

A színház nézőterén szinte érezni lehetett, hogy valami van készülöben, s tüntetés vár kitörésre. Aig gördült föl a függöny, s jelent meg *Ráthonyi* honvédfőhadnagy uniformisban, nagy üdvözlés, taps, éljenzés tört ki. Ez a tüntetés tartott tovább az egész előadás folyamán, nemcsak a felvonások közt, de a jelenetek alatt is.

Az első felvonás végén az egész hallgatóság elénekelte a *Kossuth nótát*. A második felvonás után *ötször* énekeltek el, a *Kossuth-nótát*; utoljára *valamennyien felállottak*, s úgy énekeltek.

A második felvonás után a közönség, különösen a karzaton levő kétszáz egyetemű hallgató, viharosan követelte, hogy *Lengyel Zoltán szóljon*. *Lengyel Zoltán* fölemelkedett helyéről s a kezevel intett, hogy a színházban beszélni nem szabad.

A mikor a darabban a *Götterhaltet* legelőször játszták, óriási zaj, láрма tört ki. A tüntetők ezt kiabálták:

— *Abcug Fejérváry!*

— *Abcug Weissenburger!*

A harmadik felvonás alatt, a mely tudva-levően kávéházi jelenetet foglal magában s annak során közös hadseregbeli és honvédtisztek összeverekednek, szintén tüntettek.

A negyedik felvonás a temetést ábrázolja, a melyen a *Götterhaltet* játsza a katonazene. A *Götterhalte* dallamára az egész közönség füttyölni, lármázni kezdett.

— *Le vele! Abcug a Götterhalte.*

— *Le ezzel a hóhérdallal!*

Az előadás végén az egész közönség felállott és a *Kossuth-nótát* énekelte.

Az előadás után az egyetemi hallgatóság a színházból kijövet, zárt sorokban indult meg. Oriási publikum vette őket körül s így haladtak az Izabella-utca felé. As egyetemi ifjak, a kik ekkor körülbelül negyvenen lehettek, sapkát viseltek, a melyen Kossuth Lajos arcképe volt.

A király-utca sarkán mégtorlódt a menet. A rendőrség főlészlötta a tömeget az oszlásra, majd a lovasrendőrök háromszor közéjük vágtattak. Elfogatás nem történt.

Uj erővel tört ki a tüntetés a Gambrinus-sörésarnokban, a hol a 69. Jellasics-erred zenekara játszott. Az egyetemi ifjak óriási zajjal bevonultak a sörésarnokba s pár pillanat alatt lefoglaltak minden asztalt.

A karmester azonnal megértette, hogy mi készül, leintette a zenekart — ép egy keringőt játszottak — és azontul a zenekar nem is játszott semmit.

Az ifjuság folyton tüntetett a Jellasics-banda ellen.

Innét az ifjak egy része a Független Magyarország szerkesztősége elé vonult, másrésze a körutra. A rendőrség azonban az apróbb csoportok tüntetését hamar széjjelverte, úgy, hogy fél tizenegyre az utcák már csöndesek voltak.

HIREK.

Arany-lelet Magyaráton.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 18.

A muszka-magyaráti *Bokréta-hegyen* egy odaváló román földmivelő ember két héttel ezelőtt arany serpenyőt talált, melynek eredetét, rendeltetési célját s azt az időt, amelyben használták, eddig még homály fűdi. A jókora tenyérnyi tálat, mely szinaranyból van, jelenleg a a rendőrség őrzi, melynek vizsgálatot kell indítania a nemes fémből való értéktárgy eredetének felkutatására.

A földmivest, aki az arany tálat találta: *Petrika György*-nek hívják. A muszka-magyaráti *Bokréta-hegyen* lévő szőlőjét rigolirozta, miközben az élénk sárga serpenyőt egy méternyi mélységben megtalálta.

Két hélig magánál tartogatta a rongyos szélű serpenyőt s azután ismerősei tanácsára elvitte a pankotai adóhivatalhoz. Innen azonban elutasították avval, hogy a tál nem arany, hanem réz.

A román atyafi azután a község jegyzőjét kérdezte meg, hogy mitévő legyen a talált serpenyővel, amelyről ő azt hitte, hogy valami templomi ereklye. Ilyen tulajdonságot könnyen tulajdoníthatott a megtaláló a serpenyőnek, mert külső alakja épen olyan, mint a papok kis bársony sapkája s azonkívül a rajta levő diszítések is olyan egyháziak.

A magyaráti jegyző azt a tanácsot adta *Petrikának*, hogy az arany tálat hozza be az aradi muzeumba.

Petrika ma a reggel be is jött Aradra, utközben azonban betért *Stumper* órás *Miksa-utcai* üzletébe, megtudakolandó, hogy tényleg arany-e a talált régiség? *Stumper* megvizsgálta a serpenyőt s azt találta, hogy az tényleg szinarany s értéke körülbelül kétszáz korona.

Petrika a tálat a rendőrséghez vitte fel, a mely holnap megvizsgálattja azt az aradi fémjelző hivatalban s bejelenti előírás szerint a *Nemzeti Muzeumnak* is.

— A pénzügyi bizottság ülése. A város pénzügyi bizottsága holnap, csütörtökön délután fél 5 órakor ülést tart a városháza emeleti kistermében. Az ülésnek napirendjére fontos tárgyak vannak kitűzve s sorrendjük a következő:

Az 1902. évi városi zárszámadás átvizsgálása.

Javaslat a városi pénzek elhelyezéséről. A helybeli intézetek és vállalatok részvényeinek forgalmi értékének megállapítása. Számvizsgáló megválasztása.

— Az aradmegyei tisztviselők és a fizetésrendezés. Mikor az állami tisztviselők fizetésrendezési mozgalma megindult, a megyei tisztviselők is mindenfelé mozgalmat indítottak, hogy anyagi helyzetükön javítsanak. A megyei tisztviselők óhajlása annál indokoltabb, mert bizony fontos és hasznos tevékenységükhöz mértén nagyon mostohán vannak javadalmazva. Az akció most odajutott, hogy legközelebb kongresszust tartanak a megyei tisztviselők. Ezt megelőzőleg e hó 25 én a fővárosban értekezlet lesz, melyen *Aradmegye* részéről is számosan vesznek részt. A tisztviselők *Dálnoki-Nagy Lajos* alispán és *Schill József* főjegyző vezetése alatt mennek fel Budapestre.

— Biharvármegye új alispánja. Nagyváradról táviratozzák: Biharvármegye törvényhatósága mai közgyűlésén töltötte be a *Szunyogh Péter* elhalálozásával megüresedett alispáni széket. Hetek, sőt hónapok óta lázas izgalomban várta egész Biharvármegye: egyik pártértekezlet a másikat követte Nagyváradon, mindazonáltal „Biharország” urai nem tudtak egy jelöltben megállapodni. Hármán pályáztak az alispánságért. *Beöthy Pál* dr. cséffai főszolgabíró, néhai *Beöthy Algernon* fia, aki állítólag *Tisza István* grófnak és pártjának volt jelöltje, *Miskolczy Ferenc* dr. központi főszolgabíró, akit a megye hivatalos körei támogattak és *Fráter Barnabás* derecskei főszolgabíró, akit az Érmellék bizottsági tagjai jelöltek. A mai közgyűlésen heves, izgatott küzdelem után *Miskolczy Ferenc* dr. központi főszolgabírót választották meg szótöbbséggel alispánná, aki hosszabb beszéddel mondott köszönetet megválasztatásáért.

— A debreceni küldöttség Budapesten. Fővárosi tudósítónk írja: Ma a debreceniek küldöttsége jött a fővárosba, az ujoncjavaslatok ellen demonstrálni. Jöttek vagy háromszázan, hogy tiltakozásuknak adjanak kifejezést a katonai javaslatok ellen. Reggel 6 óra 40 perckor érkezett a küldöttség a keleti pályaudvarra. Innen a *József főherceg-szállóba* mentek, ahová később eljöttek az egyetemi hallgatók és a demokráta is. Ez utóbbiak zászlójukkal vonultak ki *Biró Henrik* és *Kardhordó Árpád* vezetése alatt. A *József főherceg-szálló* nagytermében *Vázsonyi Vilmos* üdvözölte a küldöttséget a fővárosi polgárság nevében.

— Nem a dinasztia, sem a koronának alkotmányos jogai ellen küzdünk, — mondá többi között *Vázsonyi* — hanem a militarizmus és annak rögeszméi ellen.

Vázsonyi beszédét zajosan megéljenzették. Utána még *Kelemen Béla* és *Bakonyi Samu* képviselők, továbbá *Martos Imre* debreceni ügyvéd, *Hoffmann Ottó* egyetemi hallgató és *Jánosy Zoltán* debreceni lelkes intéztek néhány szót a küldöttséghez. Kilenc óra után megindult az impozáns menet, melynek élén *Vázsonyi*, *Bakonyi*, *Kelemen*, *Benedek*, *Pichler* és *Lovász* képviselők haladtak. Elöl a debreceniek 48 as zászlóját és a budapesti demokráta szép lobogóját vitték. A menet a *Kerepesi-uton* és a *Kör-uton* át haladt a parlament felé. Utközben a *Kossuth-nótát* és a *Himnusz* énekeltek. A fővárosi polgárság mindenütt lelkes éljenzéssel fogadta a debrecenieket. A menet egy kissé lassan haladt, úgy, hogy amidőn a parlament elé érkezett, az idő már jóval tíz óra után járt. A főkapunál *Thaly Kálmán* üdvözölte a debre-

conieket és tudtára adta nekik, hogy *Apponyi* elnök, miután már az ülést megnyitotta, csak fél egy órakor fogadja őket. A küldöttség tagjait addig a karzatokon heiezték el.

— A város közuti és kövezési költségvetése. A kereskedelmi miniszter kevés változtatásokkal jóváhagyta Aradváros folyó évi közuti költségvetését, a belügyminiszter pedig a folyó évi kövezési költségeloirányzatot és kövezési sorrendet.

— A motorkocsi-közlekedés. Közbejött akadályok miatt a motoros közlekedést előreláthatóan egy-két napig nem a motoros kocsikkal fogják fenntartani, mindazonáltal az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága betartja a motoros-közlekedési menetrendet, olyanformán, hogy a város területén, egész az elágazásig, a lovasuti kocsikkal, innét pedig gőzmozdony-üzemmel fogják a közlekedést fenntartani.

— Egy aradi gyógyszerész tragikus halála. Végzetes szerencsétlenség következtében hunyt el tegnap este *Ludigh György* aradi gyógyszerészegéd. A huszonhárom éves fiatalember nem régen még az egyik aradi gyógyszerárban volt alkalmazásban, ez utóbbi napokban azonban idegbetegség vett rajta erőt s azóta édesanyjának gáji lakásán tartózkodott. A beteg kezelőorvosa idegbajának e yitására valami csillapító-szert rendelt, melyből *Ludigh György* tegnap délután öt órakor akkora adagot vett be, hogy — minden valószínűség szerint — ennek következtében este nyolc órakor meghalt. Halálát édesanyján kívül testvérei, ezek között dr. *Szilvássy Lászlóné* és dr. *Ludigh István* ügyvéd gyászolják.

— Kereszt a bíróság asztalán. A legutóbbi évek során több ízben kísértett egyik-másik bíróságnál a „kereszt-kérdés.” Legujabban a szegedi törvényszéknél okozott kínos feltűnést A mint *Szegedről* táviratozzák, az ottani törvényszéknél ma egy pör tárgyalásán *Hameza Géza* törvényszéki elnök, aki a tárgyalást vezette, az asztalra hat égő gyertya közé jesszületet tétetett. A midőn ezt a tárgyaláson jelen volt, nem katolikus ügyvédek látták, elhagyták a termet. Az eset Szegeden élénken foglalkoztatja a jogászöröket s azt legközelebb az ügyvédi kamara elé viszik.

— Kitüntetett aradi iparos. Az 1900. évi párisi világiállítás igazgatósága értesítette *Varga József* aradi épület- és butorasztatost, hogy a párisi kiállításra küldött tárgyai ezüst-éremmel és oklevéllel lettek kitüntetve.

— Perlekedő Jónás. Ezen a néven ismerik azt a *Jónás* nevű rövidára kereskedőt, ki a piacok alkalmával a Szabadságtér egyik sarkán árulja olcsó portékáit. *Jónás* ur állítólag megvette a sarkon álló hirdetési oszlopot, hogy a forgalmas helyet ne vehesse el tőle senki. Az a vállalkozó azonban, kinek az oszlop tulajdona volt, csödbe jutott s az oszlopot lefoglalták. *Jónás* joga ilyenformán elveszett s elkellett hagynia a helyet. Semmiképen se akart ebbe belenyugodni *Jónás*, aki pörös utra vitte a dolgot. A pör folya nán egész sereg ügyvédje volt *Jónásnak*, kikkel sorra összeveszett s ellenük is pört indított, sértegetve, rágalmazva őket. Ennek folyamánya az lett, hogy az ügyvédek, s különösen az oszlop egykori tulajdonosának csödtő neggondnoka, feljelentették *Jónást*. Pörlekedése oly gyanussá vált, hogy orvosi vizsgálat alá vették. Az aradi törvényszéki orvosok, ép elméjünek mondták, míg az igazságügyi orvosi tanács szerint valószínű, hogy pörlekedési mániában szenved. Erre *Reicher Károly* városi tisztí főügyész kérvényt adott be a törvényszékhez gonánokság alá helyeztetés iránt.

— Fegyelmi egy város magisztrátusa ellen. Ungvárról táviratozzák: Ungvármegye közgaz.

gatási bizottsága *Török József* gróf főispán elnöke alatt 17-én tartott rendkívüli ülésében tárgyalta a belügyminiszternek azt a leiratát, melyben, tekintettel a főispán által Ungvár rendezett tanácsú város hivatalainál végzett vizsgálat alkalmával megállapított nagyobb mulasztások és szabálytalanságokra, a polgármester, a főjegyző, a tiszti ügyész és a rendőrkapitány ellen a *fegyelmi eljárás elrendelésére* utasítja a közigazgatási bizottságot. A közigazgatási bizottság egyhangulag hozott határozatával dr. *Ivántsy László* polgármester, *Fekesházy Miklós* főjegyző, *Mocsáry Géza* tiszti ügyész és *Berzeviczy István* rendőrkapitány ellen a fegyelmi eljárást elrendelte és annak teljes szigorral való vezetésével a vármegye alispánját bízta meg.

— **A fizetésrendezés** Ertesülésünk szerint az egyes minisztériumokban szerényen dolgoznak a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat szembeszökő sérelmeinek a reparálásán. Így a földművelésügyi minisztériumban az erdőtiszták és gazdasági tanítói személyzet, az igazságügy-minisztériumban az első folyamodású bírák, alügyészek és jegyzők, a kulturális minisztériumban az állami tanítók és tanítóképző-intézeti segédtanárok sérelmét akarják orvosolni, s ugyancsak a kulturális minisztériumban a tanfelügyelőknek egyes fizetési osztályokba való egyenlő beosztásán dolgoznak.

— **A Máv. és az Arad csanádi egyesült vasutak pöre.** A m. kir. államvasutak és arad-csanádi vasut 1883-ban szerződést kötöttek a két-egyházi állomás közös használata tárgyában. A szerződés érvénye 1900-ban megszűnt s új szerződés kötése vált szükségessé. A szerződés megkötése elé azonban akadályt támasztott a máv. több kikötése. A máv. ugyanis csak olyan feltételek mellett volt hajlandó bele menni a szerződésbe, ha a szerződés pontjaiba beleveszik, hogy az arad-csanádi vasut köteles a forgalomnövekedés folytán szükséges pótlépitkezésekhez hozzájárulni, továbbá hogy az arad-csanádi vasut minden 5000 métermázsasúlyú szállítmány után száz kilogrammonként 4 fillért tartozik fizetni. A vitás ügyben az arad-csanádi vasut, amely az 1883-ban megkötött szerződés feltételei szerint hajlandó csupán az új szerződést megkötni, panaszszal fordult a közigazgatási bírósághoz. A közigazgatási bíróság *Sziny nyey-Merse József* bíró előadása alapján tegnap tárgyalta az ügyet s miután az ítélkező tanács az ülés folyamán nem tudott megállapodásra jutni, a panaszolt ügyben az ítéletet csak csütörtökön, e hónap 19-én délelőtt fél 10 órakor hirdetik ki.

— **Makó város új tanácsosa.** Makói tudósítónk írja: Makó város képviselőtestülete ma délelőtt választó közgyűlést tartott, melyen a *Görbe Sámuel* lemondása folytán megüresedett tanácsnoki állást töltötte be. A tanácsosi állásra öten pályáztak, de az előjelek után számítva, sokkal több pályázóra volt kilátás. A pályázók voltak: *Tézsia István*, *Balogi Pál*, *Nagy György József*, *Dán Mihály* és *Oláh Imre*. Ifj. *Návay Lajos* dr. alispán délelőtt tíz órakor nyitotta meg a gyűlést, a kijelölt bizottságba a maga részéről kinevezvén *Nagy Károly* és *K. Nagy Mihályt*, a képviselőt *Kiss Pál* drt és *Fazekas Jánost* választotta be. A szavazatszedő küldöttségbe elnökül *Kardos Sámuel*, tagokul *Nagy István* és *Tokár Andor* választottak be. Valamennyi pályázó — akik egytől-egyik gazdálkodók — jelöltetvén, az alispán tükös szavazást rendelt el, a melynek a következményeképp a következő eredményt hirdette ki az alispán: *Tézsia István* 51, *Balogi Pál* 27, *Oláh Imre* 14, *Nagy György Imre* 12, *Dán Mihály* 7 szavazatot nyert s miután a törvény értelmében a tanácsost általános szótöbbséggel kell

megválasztani, az alispán új szavazást rendelt el két legjobb szavazatot nyert *Tézsia István* és *Balogi Pál* között. A szavazás eredménye az lett, hogy *Tézsia István* 65, *Balogi Pál* 42 szavazatot nyert s így 23 szótöbbséggel *Tézsia István* lett a város új tanácsosa. Választás után a képviselőt *Tézsia István* tanácsosi fizetését április 1-től folyósította.

— **Damjanich-émléktábla** Ó Becse bacsikai község ez évi március 15-én, hazafias ünnepély keretében leplezte le a Damjanich-émléktáblát, amelyet közadakozásból helyeztek el annak a háznak falán, ahol 1848-ban Damjanich János, mint a 3. zászlóalj őrnagya lakott. Az emléktábla felirata ez:

E házban lakott 1848-ban a szabadságharc legdicsebb tábornoka és vértanuja

DAMJANICH JÁNOS,

mint a hős 3-ik zászlóalj őrnagyparancsnoka.

— **Szemiránisz koronája — hamis.** Párisban, a mint lapunknak táviratban jelentik, szenzációs leleplezést tett egy *Elyna* nevű fiatal festő, a ki egy rászedett műbarát feljelentésére a bíróság elé került. *Elyna* a vallatás során elmondta, hogy *Szemiránisz* világhírű koronája, a melyért a Louvre múzeum négyszázezer frankot fizetett, közönséges hamisítvány: beismerte hogy ő volt, a ki a hamis korona rajzát készíttette.

— **Az anyakönyvvezetők köréből.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott magy. kir. miniszterelnök Arad vármegyében a *Szentléányfalvi* anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítóköri hatáskörrel, *Tarkó János* népiskolai tanítót nevezte ki, *Halmai József borosjenői* anyakönyvvezető helyettes hatáskörét pedig a házassági anyakönyv vezetésére és a házasságkötésnél való közreműködésre kiterjesztette.

— **Az aradi fűszerkereskedések zárórja.** Az aradi fűszerkereskedők között, a mint ismertes, mozgalom indult meg az iránt, hogy az üzletek esti nyolc órakor zárassanak. Ez ügyben az aradi fűszerkereskedők csütörtökön, e hó 19-én este 9 órakor az *Aradi Kereskedők Köre* helyiségében (Szabadság-tér 7. sz. I. em.) ülést tartanak, a melyre az aradi fűszerkereskedő urakat ez uton is meghívja *Tedeschi Viktor*, az Aradi Kereskedők Köre elnöke.

— **Egy fősolgabíró visszaélései.** Szatmárról táviratozzák: Szatmármegye csengeli járásának szolgabírói hivatalában többféle rendellenességnek jöttek nyomára. A belügyminisztérium kiküldöttje ma odaérkezett, a vizsgálat során kitünt, hogy illetéktelen díjakat szedtek utlévelekért és más kérvényekért *Kepessy László* fősolgabírót áthelyezték, több más tisztviselő ellen fegyelmi eljárást indítottak.

— **Adóhivatali kinevezés.** Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság *Váraljay Gyula* abauj-szántói díjtalan adóhivatali gyakornokot a *buttyini* kir. adóhivatalhoz segélydíjas adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **Sztrájkmozgalmak a vidéken.** A munkaidő megkezdésével a sztrájkmozgalmak virága is csirázik a földből. A nagyváradi lakatosmunkások — mint lapunknak írják — vasárnapi határozatukhoz képest hétfőn reggel beszüntették a munkát. Sztrájkot kezdtek ifj. *Rimanóczy Kálmán* építésznek a városháza építésével dolgozó munkásai is, mert az építész kecskeméti segédek hozatott a finomabb vakolómunkákhoz és ebben a munkaárak leszállítására irányuló törekvést látnak. Most tehát mintegy 200 szabó, 100 lakatos és 150 kőművesmunkás sztrájkol Nagyváradon. Kis-Kun-Félegyházán hétfő reggel óta itt az összes kőművesek sztrájkolnak. Tegnap a munkások gyűlést tartottak, a melyen mintegy 150 ember vett részt. A munkások fizetésjavítást és óra-

pénzt kérnek, amit a vállalkozók nem hajlandók megadni. A sztrájkolók a vidékről jött munkásokat nem engedik dolgozni.

— **Halálos vasuti baleset.** *Soborsin*-ból jelentő tudósítónk: Folyó hó 17-ikén este a soborsini állomáson nagy szerencsétlenség történt. *Márk Simon* váltóór az Erdélyből 6 óra 50 perckor érkező tehervonat elébe ment, de oly vigyázatlanul, hogy a vonat kerekei alá esett. A vonat testén keresztül ment s a szerencsétlen embert teljesen összenyomta. Azonnal meghalt. A vizsgálat megindult.

— **Cigánytemetés.** Akik az emberi jókedv megteremtésében olyan nagy művészek: a szomorúságuknak is azok tudnak a legszebb, szivemegható formában kifejezést adni. Cigánytemetés volt ma délután, egy virágjában elhunyt szép leányt temetett a muzsikások negyede. *Czirbuz Teréziát*, cigány hagyomány szerint, zeneszóval temették: valamennyi aradi cigánybanda összeállva, vagy harmincan húzták Beethoven szomorú dallamait a koporsó előtt. Egy fiatal ember párnán vitte utánuk a fehér virágkoronát, s utána következtek a többiek, akikben a szomorúság nyilatkoztatja meg legjobban a fajuk szeretetét. A koporsót *Monay Ferenc* minorita áldozó-pap szentelte be.

— **Templom-éjítés Makón.** A makói ág hitvallású egyház által 24915 korona 45 fillér költséggel emelendő templom építését a március 14-én megtartott áriestésen *Kövecz János* ottani kőművesmester vállalta el.

— **Ötvenezer koronás lopás.** *Majthényi Gyula* budapesti droguistát *Bakos Gyula* 14 éves inasa mintegy 50,000 korona erejéig meglopta. A rossz utra tévedt fiu az üzlet kulcsait a házmestertől elkérve, vitte véghez a fosztogatást, azután megszökött. A tolvajt, amint lapunknak táviratozzák, a ceglédi rendőrség elfogta s arról táviratban értesítette a főkapitányságot. A fiu gyanútlanul ment a ceglédi rokonokhoz, akik az újságokból olvasva a tegnapi lopást, nyomban átadták a rendőrségnek, a mely pár forint híjával megtalálta nála az egész összeget. Kihallgatása alkalmával nyomban bevallotta bűnét s azt mondotta, hogy egy ideig vadászgatni akart, majd pedig *Macedóniába* ment volna — háboruba. A kalaudos természetű fiut ma este hozták a fővárosba. Az ellopott értékpapírokat és a váltókat ma délben megtalálták egy táskában a *Ferencz József-hidnál* egy kőlakás mögött.

— **Elfogott szélhámos.** Veszedelmes embert tartóztatott le a határszéli csendőrség *Predeal* közelében. *Radován* Liviusznak hívják az elfogott embert, aki a fogarasi takarékpénztárnál volt alkalmazva mint becselő *Radován* nagy tekintélye volt a román pénzügyintézeteknél, minélfogva nemcsak a fogarasi, hanem a szebeni, a szászvárosi és naszói pénzügyintézetek is gyakran megbízták ingatlanok becselésével, *Radován* azonban összejátszott a kölcsönt kérő felekkel s az ingatlant 5—10 szerez értékre becsülte, mint amennyit a valóságban ért. A múlt hónapban kiderült a csalás. Egy *Pontia Lázár* nevű szeszcsőri lakos ellen kért a fogarasi takarékpénztár végrehajtást, akinek 15 000 koronára becsült ingatlanára 10 000 korona kölcsön volt adva. Amikor a végrehajtó a helyszínre megjelent, akkor derült ki, hogy *Pontia* az összes ingatlanai nem érnek többet 2000 koronánál. Az esetről azonnal értesült a takarékpénztár s hirtelint a többi pénzügyintézetekhez is, melyek alapos vizsgálatot tartottak. Ekkor derült ki, hogy *Radován* összejátszott a felekkel s az ő becsélése alapján felvett nagyobb összegeken a felekkel megosztozkodott. *Radován* még idő előtt megszökött a helyszínről. Környéből három hétig bujdosott a falvakban, mert azt hitte, hogy az érdekelte pénzügyintézetek nem fogják nyilvánosságra hozni a dolgot. — Időközben azonban megtudta, hogy feljelentést adtak be ellene az ügyészséghez, ekkor elhatározta, hogy *Romániába* szökik. El is indult, de

a határszélen elfogták és egyelőre a brassói ügyészségnek adták át a további intézkedésig. Az érdekelt pénzintézetek kára eddig becslés szerint meghaladja a százezer koronát s ebből a pénzből 25—30 ezer koronát Radován vágott zsebre. Elfogatása alkalmával is 9450 korona készpénzt találtak nála.

— **Jótekonyság.** Az aradi izr. jótekonny nőgyelet javára Pick Ernőné urnó 10 koronát volt szíves adományozni, mely nagylelkű adományért halás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **A vevők véleménye** Porter cipőiről nem lehet más, csakis a legkedvezőbb. A cég ugyanis tudatában van annak, hogy csakis kifogástalan lábbeli árusítárával szerezheti meg a közbizalmat és fokozhatja üzlete forgalmát. Ezen helyes elv máris meghozta gyümölcseit. A helybeli és vidéki közönség igen nagy részét tiszteli a Porter cég vevői sorában és nagy azoknak a száma is, akik a távolból adnak írásbeli vagy telefoni rendelést Porter Vilmos Nagy Áruházának a Szabadságtéren. Megjegyezzük, hogy az összes tavaszi áruk megérkeztek és így teljes a választék.

— **Telefon változás.** A 115. telefon szám, mely eddig Steigerwald Alajos száma volt, most Seelinger M. Andor uri és női mintacipészetének száma, mely változásra a közönség és telefon-előfizetőket figyelmeztetjük.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéptető. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — Ki egyéves önkéntes akar lenni és nincsen meg a kellő képzettsége, az erre képesítő vizsgára előkészítem. A címet megmondja a kiadóhivatal.**

— **x — Minden nőnek** tudni kell, hogy a párisi és bécsi kiállításon arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltüntet szepit, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcon és annak gyönyörű üdeséget, fiataloságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor., 40 fill. Poudre 1. 20 és 2 kor., Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tábor Gyula gyógyszerárában Pécskai-ut 18, a honnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

— **x — Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle** impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Gelber Baruch a Kurián.

(A lezártított legyhásbüntetés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 18

A múlt év decemberében Gelber Baruch, egy Varsóból Magyarországra szakadt züllött alak Budapesten a Dob-utcában meggyilkolt és kiraboló egy bukott leányt. Előbb Ausztriában és Németországban járt s ott is, itt is lopásért hosszabb ideig raboskodott. Átlépve a magyar határt, Munkácson megállapodott és mint házitartó kereste ott néhány hónapig a kenyerét. A múlt év elején Budapestre jött s követve feleségét hajlamát, újra a tolvajmesterségre adta magát. Egymásután két lakótársát lopta meg s vigan élt a zsákmányból. Eközben ismerkedett meg Müller Terézzel, aki a Dob utcában nyílt lakást tartott, a vendégszeretet mesteriségét gyakorolva. Gelber látta, hogy a leányzónak megtakarított pénze és ékszere van, megragadta a legelső alkalmat, hogy a leányt csekély vagyonától megrabolja. Hogy szándékát csak gyilkosság révén valósíthatja meg, azzal a világjáró gonosztevő nem törődött. December 24-én megszállt a leányzónál. Nála töltötte az éjszakát s hajnalában a magával vitt éles

konyhakéssel elvágta az alvó leány nyakát. A boldogtalan teremtés pár pillanat alatt elvérzett, Gelber pedig a zsákmánytal, huszonegy koronával s két aranygyűrűvel odébb állott. A gyilkost még aznap letartóztatták verseny-utcai lakásán.

A tárgyalás nagy érdeklődés mellett folyt le a budapesti esküdtbíróóság előtt.

Az elnök ama kérdésére, hogy a gyilkosságban és rablásban, amelyért vád alá helyezték, bűnösnek érzi-e magát, Gelber így felelt:

— A gyilkosságban és rablásban nem érzem magam bűnösnek, de beismerem, hogy a két lopást elkövettem.

A gyilkosság éjjelét így írta le Gelber:

— Tizenkét órakor éjjel elmentem Müller Terézhez és ott is maradtam nála. Reggel szóba került, hogy ötven koronát adtam neki kölcsön s kértem a gyűrűjét zálogba. A sötétben rágyújtottam egy cigarettára és e közben észrevettem az asztalon egy kést.

— Mi történt aztán?

— Osszeesztünk az ágyban és ütni kezdtük egymást. Erre a leány kiugrott az ágyból és az asztalon levő kés után kapott és megvágta a kezemet. Én kicsavartam a kezéből a kést és mikor átkaroltam, a nyaka felé szurtam, de nem akartam megölni. A leány elesett s ott maradt fekvé.

A rablott holmikra azt mondja, hogy ott találta az asztalon.

Az esküdtek Gelber Baruchot a szándékos emberölés, rablás és lopás büntetésében bűnösnek nyilvánították, mire a bíróság **életfogytig tartó fegyházra** ítélte.

A semmisségi panaszokat, a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, ma délelőtt tárgyalta a kir. kuria II. büntető tanácsa **Sebestyén Mihály** vezetésével, **Neuberger Ignác** bíró előadásában, aki részletesen ismertette a pör anyagát.

Az előadás alapján a kuria az esküdtbíróóság ítéletét **megsemmisítette** és Gelber Baruchot **tizenöt évi fegyházra** ítélte.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

Tulpas. A beküldött felülfizetések közlése 3 koronába kerül.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti ár- és értéktöze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 18.

Délelőtti üzenet. Busakínálat mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Kedvező irányzat mellett 10,000 méterháza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonamemek változatlanok. Időjárás esős.

Kötélekedés. Berlin 1/2 olcsóbb, páris 15-el magasabb.

Zárás 12 órakor:

Buza áprilisra	7.48—7.49
Buza májusra	7.40—7.41
Buza októberre	7.40—7.41
Rozs áprilisra	6.69—6.69
Rozs októberre	6.69—6.69
Zab áprilisra	6.03—6.04
Zab októberre	6.03—6.04
Tengeri májusra	6.11—6.12
Tengeri júliusra	6.18—6.19
Répe augusztusra	11.80—11.90

Zárás 5 órakor:

Buza áprilisra	7.44—7.45
Buza májusra	7.38—7.39
Buza októberre	7.38—7.39
Rozs áprilisra	6.64—6.65
Rozs októberre	6.64—6.65
Zab áprilisra	6.—6.01
Zab októberre	6.—6.01
Tengeri májusra	6.12—6.13
Tengeri júliusra	6.18—6.19
Répe augusztusra	11.80—11.90

Zárás 6 órakor:

Osztrák hitelrészvény	689.50
Magyar hitelrészvény	752.—
Leszámlatolóbank részvény	469.50
Rima-Murányi vasmű részvény	488.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	691.—
Közüti vasút	620.—
Városló villamos vasút részvény	321.—

— **Gazdasági előadások.** Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület március hó 25 én, szerdán Aradon, a vármegyeház nagytermében gazdasági előadásokat tart. Az előadások tárgysorozata: D. e. fél 10 től 11 óráig: **A melasse mint takarmány**, előadó: **Cselkó István**, a magyar-óvári gazdasági akadémia tanára. D. e. 11-től 1 óráig: **Ujtások a dohánytermelés köréből**, előadó: **Kerpely Kálmán**, a debreczeni gazdasági tanintézet igazgatója. D. u. 2-től 3 és fél óráig: **Ujtások a gazdasági gépészet terén**, előadó: **Ij. Sporzon Pál** gazdasági tanintézeti tanár.

Kerpel Izsó

könyv-, papir-, zenemű-kereskedése, kölcsönkönyvtára és antiquariuma
Aradon, Andrassy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Mivel új üzlethelyiségem óriási méretei lehetővé tették, hogy papir és írószemű áruimat nagy mennyiségben, a legközvetlenebb gyári forrásokból szerezzem be, — nemcsak a szakmába vágó minden cikk készleten tartása által, de olcsóság és az áruk kitűnő minősége tekintetében is, valóban **meglepőt** nyújthatok.

Hogy az irodák szükségletének is minden irányban teljesen eleget tehessek, megszerzem

Posner Károly Sajos és fia

a főváros legelőkelőbb üzleti-könyv gyárának teljes bizományi lerakatát, úgy, hogy mindazon irodák, melyeknek évek ho-szu során át a legjobbnak elismert **Posner-féle** üzleti könyveket minden alkalommal Budapestről kellett hozatniok, — ezentul nálam bármely méretű **Posner-féle** üzleti-könyvet, (a legnagyobbakat is) eredeti gyári áron kaphatják, minden nyújtható előny megadása mellett.

Ugy ügyvédi, mint kereskedelmi és gyári irodák, valamint bankok és takarékpénztárak szíves figyelmébe batorokodom ajánlani, hogy miután most irodai szükségleti cikkek nálam teljes választékban vannak raktáron és azokat valóban versenyárral árusítom, — évente nagy megtakarítást eszközölhetnek, ha irodai szükségletüket nálam szerzik be.

Festőminták nagy választékban, úgy eladásra, mint kölcsönzésre. Aquarell és olajfestékek a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek, olajfestmények, új és régi acél és rézmetszetek, divatos szép rációkban. Új és használt hangjegyek jutányos áron. Minden zenemű-ujdonság raktáron. A nálam vásárolandó zeneművek üzletemben, az ott lévő zongorán átjátszhatók.

Egyben van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy

15,000 hangjeggyel

zenemű-kölcsöntárt

nyitottam.

Havi bérlet 2 korona, vagy hangjegyenként 20 fillér. Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Előnyös, nagyobb könyvtárvételek folytán üzletem **antiquár** osztályában regények, diszkrét, szakmunkák, továbbá egész francia és angol könyvtárak igen jutányosan szerezhethők be. Végül a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlom

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

a melyet ismét több száz kiváló új művel szaporítottam s a melyet az eddigi helyiségből az új üzlethelyiséggel kapcsolatos külön nagy terembe helyeztem át. Bejárat a kölcsönkönyvtárba az üzletben, a Fischer-palota kapuján át és a Batthyány-utca felől is.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a m. t. közönségnek előnyöset, újat nyújtsak és szolid áruk, valamint figyelmes kiszolgálás által nagybecsű bizalmát kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kér

118

Kerpel Izsó.

S z e s z ű z l e t.

- Március 18. -

Mai jegyzőkönyv: Készárú nagyban nyere szesz 11: 18 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 10% 18%, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárdiotti mosók 12:80-13- korona mázsánként.

NAPIREND.

Március 19. Csütörtök. Róm. kath. naptár: József. — Protestáns naptár: József. — Görög-keleti naptár (március 6.): Amó 42 vértanú. — A nap két 5 óra 50 percor, nyugszik 5 óra 54 percor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ -12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék.

Március 19. Az aradi zenekonservatorium házi estélye este 8 órakor. — A város pénzügyi bizottságának ülése délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor.

Március 21. Az aradi mérnök egyesület férfi estélye (Kass-vendéglő.)

Nemzeti színház.

Bérlet 159. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1903. évi március hó 19-én:

A három testőr.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Herczeg Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Pollacsek	Bákés Gyula.	Bálint	Gózon Béla.
Róza, neje	Gazdi A.	Csernay	Füredi J.
Liza, húga	Szabó Irma.	Rigó	Németh J.
Rátkay	Ternyei L.	Kovács	Tukorai L.
Flóris báró	Mariházi M.	Nagy János	Juhász S.
Hortovay	Csiky László.	Plebános	Győre Alajos.
Kosniczky	Zilahy Gyula.	Szolga	Palotai Gy.
Latorka	Sarkadi A.	Szobaleány	Garai Ilonka.

Kezdete este 7 óra fél órakor.

REGÉNY-CSARNOK.

Ezüstsugár.

- Regény. -

Irta: Doyle A. Conan.

[8]

(Folytatás.)

Nem kellett messzire mennünk, a nyomok elvezettek annál az aszfalt-járónál, mely a capletoni istá ökhöz vezetett. M. d. n. közeledtünk, egy lovászigény sietve jött elő.

— Itt senkinek sem szabad csavarogni földet ránk.

Holmes mutató- és hüvelykujját a mellénye zsebébe dugta.

— Csak egy kérdést vagyok bátorítani, — szolt. — Beszélhetnék holnap, már reggel öt órakor Brown Silas urral?

— Miért ne? Mindig nagyon korán kel, ő az első, aki talpon van. De kérdezze magát Brown urat; éppen itt jön... Nem, nem; most nem fogadhatok el semmit; amint észre venné, hogy pénzt fogadtam el öntől, azonnal elcsapna. Majd később, ha lesz szives.

Eppen midőn Sherlock Holmes visszatette a félkoronás aranyat, melyet elővett a zsebéből: egy mérges kúp, idősebb ur jelent meg, kezében lovaglókorbácsot suhogtatva.

— Mi történik itt Dawson? kiáltott. — Nem tűröm a hiába való fecsegést! Takarodj a dolgozdra! S önök... az ördögbe is, mit akarnak itt?

— Tíz percig szeretnék önrel beszélgetni, kedves uram, — szolt Holmes lekötözölő hangon.

— Nincs időm naplopókkal társalogni. Idegen embernek nincs itt keresni valója. Takarodjanak, különben a kutyákat hivatam elő.

Holmes lehajolt a lovászmester füléhez s pár szót sugott neki Brown hevesen összerándult, s elpirult egészen a füléig.

— Az nem igaz! — kiáltotta. — Átkozott hazugság!

— Helyes. Beszéljünk a dologról itt nyilvánosan? Vagy pedig az ön lakásán?

— Nem bánom, hát jöjjön be, ha akar. Holmes mosolygott.

Azonnal itt leszek megint, csak pár percet

várj rám, Watson, — szolt. — Nos, rendelkezésre állok, Brown ur.

Elmúlt vagy husz perc; az alkonyat pirja már eltűnt s helyére lépett a szürkület, mikor Sherlock Holmes és a lovászmester visszatértek. Ez alatt a rövid idő alatt Brown Silas olyan változáson ment keresztül, aminőt azelőtt még sohasem láttam. Az arca hamuszín-szürke volt, a homloka verejtékezett s oly erősen remegett, hogy a lovaglövessző ide-oda ingott a kezében, mint egy fűzfavessző, melyet a szél lenget. Az a hengegő, szemtelen ember, akit az előbb láttam, teljesen eltűnt; alázatos udvariassággal követte társamat, mint a kutya, mely az ura mellett szalad.

— Utasítását követni fogom; mindent pontosan rendbe hozok, — szolt.

— Semmi félreértésnek nem szabad előfordulni, ezt jól megértse. — felelt Holmes és olyan fenyegetően nézett a lovászmesterre, hogy az összeizzadt.

— O nem, nem, minden tévedés ki van zárva, a kellő időben ott lesz. Azt a változást helyreigazítsam előbb, vagy ne?

Holmes fontolgatott egy darabig, aztán hangosan felkacagott.

— Nem; ne tegye, — szolt. — Különbölni fogok még önnek a dologról. De nehogy valami csinyt kövessen el velem, mert...

— O, megbizhatik bennem, csak bizza egészen rám magát.

— S azon a napon úgy gond-skodjék róla, mintha a sajátja volna.

— Magától értetődik.

— Azt hiszem, meg fogja tartani a szavát. Holnap még hallani fog rólam.

Eifordult, anélkül hogy ügyet vetett volna arra, hogy a másik reszketve kezét ayujt neki aztán utrakeltünk ismét Kings Pyland felé.

— A szemtelenségnek, gyávaságnak s agyafurtságnak ilyen keverékével, mint ennél a Brown Silas urnál, ritkán találkoztam, — szolt meg Holmes, mikor utrakeltünk.

— Talán nála van a ló?

— Tagadni próbálta; de oly pontosan leírtam neki mindent, amit akkor reggel tett, hogy meg kellett róla győződnie, hogy meglestem. Ugy-e feltűnt neked is a lábnyomokon a cipőnek a rendkívül széles orra? Brown éppen olyan cipőket hord. Hogy is merne valami alárendeltje olyant! Rendes szokása szerint reggel ő volt legelőször talpon s egy idegen lovat vett észre, mely kocogva jött a mocsáron át. Elője mezt e bámulva ismerte meg arról a fehér csillagról, mely a homlokán van s melytől a nevéet kapta. Mert tudod ugy-e, hogy telivér lóban nagyon ritka a fakó? A véletlenség Brown kezébe játszotta az egyetlen lovat, mely legyőzhette volna azt a telivért, melyet ő fogadott meg nagy pénzzel. Mindent elmondtam neki s értésére adtam azt is, hogy tudom, hogy első szándéka volt a lovat visszavinni Kings Pylandbe. Az ördög azonban megsugta neki, hogy hogyan rejtheti el Ezüstsugárt addig, míg a versenyeknek vége nem lesz; erre ismét visszafordult vele, hogy elrejtse Capletonban. Mikor mindezt hajszálal megmagyaráztam neki, nem tagadott többé semmit s csak azon iparkodott, hogy megmentse a bőrét.

— De hiszen kikeresették a capletoni istállókat!

— Eh, egy olyan vén lócsiszárnak, mint Brown, sokféle fortélyja van.

— És nem félsz a birtokában hagyni a lovat, mikor érdeke, hogy bajt okozzon neki?

— Ugy fog rá vigyázni, barátom, mint a szemévilágára. Csak ha épségben és sértetlenül adja elő megint akkor remélhet kegyelmet.

— Ross ezredest nem olyan embernek néztem, aki hajlandó volna nagyon kegyelmezgetni.

— Ebben a dologban nem az ezredes szava dönt. Nekem meg van a magam módja s kivel-kivel annyit tudatok, amennyit akarok. Ez az előnye annak, aki nem rendes hivatalnok. Nem tudom, Watson, észrevetted-e, hogy az ezredes engem egy kissé úgy fitymálgatott. Ezt most visszatérfeleltem rajta. Ne szólj neki semmit a lóról.

— Bizonyára nem fogok szólni a te engedelmel nélkül.

— Mindez természetesen nagyon csekély jelentőségű ahhoz a kérdéshez képest, hogy ki ölta meg Straker Johnt.

— S ezt most iparkodni fogsz kideríteni?

— Van eszemben! Az éjjeli vonattal mind a ketten visszatérünk Londonba.

Mintha a villám ütött volna le a lábaim előtt, mikor barátom e szavait hallottam. Hogy egy kutatást, mely ily fényes eredménnyel kezdődött, abba hagyjon az hihetetlennek látszott előttem. De nem tudtam többet egy szót sem kivenni belőle, míg ismét meg nem érkezünk Strakerék lakására. A felügyelő s az ezredes a világító szobában vártak ránk.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

Balogh Jancsi

kolozsvári hírneves zenekara
ma csütörtökön, 1903. márczius 19-én

és a következő napokon

a „Fehér Kereszt“ szálloda

diszes télikert helyiségében

nagy hangversenyt

tart, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja

Nagy Lajos,

661

szállodás.

A fűtési idény alkalmából ajánlunk
elsőrendű szagtalan 111

fűtő kőszent

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételénél

árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz.

kovács-kőszent,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bük kőszent

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközése és hazaszállítása
végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Pöstyén

csúsz, kőszent,
töchtas, ezüstök
speciális leghíresebb
gyógyhelye.

Presp.: a fürdőigazgatóság

Téli kúra
kényelmesen a fürdő-
intézetben.

Házi kúra
az iszapmal házi orvos
kezelésében.

**Uraságoktól levetett
téli és nyári ruhákat
a legmagasabb áron vesznek.**
Kivánatra házhoz is megyek.
Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 395

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

KISS GYULA

épület és műbutor asztalos

Aradon, Halász-utca 28. (Vilmos-utca sarkán.)

Elvállal minden az épület és műbutor-asztalos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület-asztalos munkát, portálokat, bolt- és irodai berendezéseket. Konyha-, háló-, ebédlő- és szalonbutor berendezést, a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig és legjutányosabb áron. 518

Vidéki megrendelések pontosan eszközölköztetnek.

Rajzokkal díjmentesen szolgálok.

Solymos Testvérek

gépgyár, fém- és vasöntőde és rézműves műhely

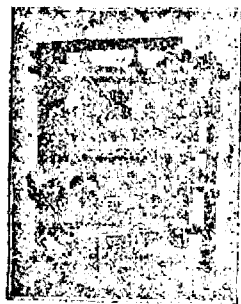
Arad, Kölcsey-utca 6—7. sz.

Ajánlkoznak a nagyjéremű gazdasági és gyárberendezési gépek javítására pontos kivitelben mersékelt árak mellett.

Készítenek:

Szőlő préseket,
Szőlő zuzókat,
Bor- és kutszivattyukat,
Teljes olajmalom berendezéseket,
Szabadalmazott olajmághámogó gépeket,

„Best“

Mózes-féle szabadalmazott gabona tisztító és koptatókat,
Gőzmozgony tűzszekrényeket,
Török és szalma rázó tengelyeket,
Transzmissiókat,
Malom és szeszgyári berendezéseket
Pálinka főző üstöket,
Víz tartányokat,
Öntvényeket vasból, fémből és sárgaréz-építkezési és egyéb célokra,
Vas csavarokat minden kivitelben és nagyságban,
Állandó raktár csatorna rácsok és aknafedlapokban.

Elvállalunk:

Kéregöntvényű örlő hengerek csiszolását és ujboli rovatkolását.
Gőzhenger furásokat és minden a gépészeti szakmába vágó munkák pontos elkészítését.

Zongora készítő és hangoló ipar áthelyezés!

Van szerencsém a tek. közönség szives tudomására hozni, hogy a fent nevezett iparomat

Deák Ferencz-utca 36. sz.

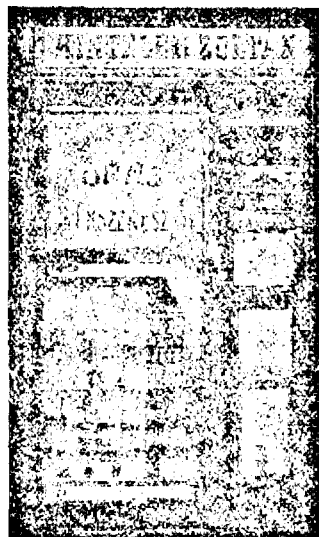
(Hirschmann-féle házba) helyeztem át, és a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. 241

Szakszerűen eszközölközök mindennemű javítást és hangolást helyben és vidéken. A tek. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Neumann Antal

zongora készítő és hangoló

Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (Hirschmann-ház.)

Andácssy-tér 20. Fischerné féle ház.

156—1903. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Birkás dűlőben lévő és eddig házilag kezelt 17⁶⁰⁰/₁₁₀₀ hold szántóföld bérbeadása iránt folyó évi márczius hó 23-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: holdanként 40 kor. évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1903. évi márczius hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Muzslai Gyula

uri szabó

Uj-Aradon, Fő-ut 24. (Népbank-épület.)

Jutányos áron készít legújabb divatu és remek szabásu

uri öltönyöket

hazai és angol szövetekből.

Levelezőlap általi megkeresésre házhoz jövök.

3 nap alatt meggyógyul

a hgyesőfolyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi kórházban s a párisi Hopital-Mydi-ben vérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli magjmlés meggyógyítására is feltétlenül ott-on Étrend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt, utánvétellel, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön 30

Budapest, VIII. József-körut 53.

145—1903. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Maros utca délkeleti sarkán az igazságügyi palotával szemközt lévő 190⁰ ölnyi üres teleknek eladása iránt folyó év márczius hó 23-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: □ ölenként 34 korona 20 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1903. évi márczius hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

6935—1903.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszterium a hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben az 1903—1904. tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi helyekre a pályázatot közzétette.

Miről sz érdekelteket arról értesítjük, hogy a részletes pályázati feltételek a városi katonai ügyosztályban betekinthetők.

Arad, 1903. évi márczius hó 14.

A városi tanács.

Brassay Testvérek

Aradon, Ferray-utca.

A tavaszi évadra a legszebb párisi és bécsi fűző-szövetek megérkeztek, kérjük a t. hölgyközönséget becses megrendeléseikkel szerencsételtetni, ugyszintén kész fűzők divatos alakban legolcsóbb árakban kaphatók 450

Szőnyeget javítani,

ha perzsa, szmirna, de bármilyen kijavítás előfordul, ne tessék máshová küldeni, itt Aradon még nem tudják, hogy a legszebben és legolcsóbban kijavítja azokat, mert már sok aradi uri háztól kapott dicséretet munkájáért 100

Schwarcz József

szőnyeg tisztító és javító intézete.

József Ióherczeg-ut 8.

Nagyjéremű

Hölgyközönség

figyelmébe!

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség szives figyelmét felhívni

Aradon,

Aradi Első Takarékpénztár

házában (a Fehér Kereszt-száloda mellett) fenálló

női

divat-termünkre

hol mindennemű

Costumeket,

kabátokat,

teljes öltönyöket

és minden e szakmába vágó dolgot gyorsan és a legújabb divat szerint jutányosan készítenek. Továbbá egy külön guvelirozó és plissirozó gépet állítottunk fel, hol bármely szélességre guverirozást és plissirozást is elvállalunk. Végül van szerencsénk a n. é. hölgyközönségnek tudomására adni, hogy egy

szabászati tanfolyamot

nyitottunk, hol növendékeket műtermünkben, valamint saját lakásukon a lehető legjobb képzésre elfogadunk.

Vállalatunkat nagysád pártfogásába ajánlva, maradtunk kiváló tisztelettel

Szeltmann és Hanzli,

női szabók.

Globus-

tisztító kivonat

2683

jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.

Figyelmet érdemel! Erős forgalmat nagy áruraktáram mellett csak úgy érhetek el, ha hasznomat a pénztári engedményre leszállítom. Mit jelent ez a vevőre nézve: tán fölösleges magyaráznom. Így hát czipők, kalapok, ingek; férfi és női divatcikkek egyáltalán, valamint díszmü-, ajándék- és játéktárgyak feltűnést keltő áron szerzhetők be nálam. Porter Vilmos Nagy Áruháza, Arad, Szabadság-tér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Batthány-utca 23. sz.

emeleti elegáns utcai lakás, 5 szoba, fürdőszoba, május elsejétől kiadó. 668

Szappan,

kitűnő minőségű, régi, száraz házi szappan kilója 40 krért kapható Maisztrovits Jánosnál. 658

Batthány-utca 37. sz.

földszint, 5 szobából álló kényelmes utcai lakás május elsejétől kiadó. 669

Eladó

egy Robey-féle vasrámás 8-as cséplőgép. Szíves megkeresések Mauro Antalhoz, Csermőre kéretnek. 640

Kényelmes új családi ház.

saját vízvezetékekkel, fürdőszobával, szép nagy telekkel, igen jutányosan eladó! Megtekinthető, Simándi és Lenkey-ut sarkán. 692

2 ház, korcsma és telkek eladása.

Dohány utca 5. számú házak szabad kézből és olcsó áron eladók. Ugyanott egy jóforgalmu korcsma berendezéssel együtt, olcsó áron eladó. Bővebbet ugyanott. 680

Ház eladás!

Nagyobb vállalkozással kapcsolatos elköltözködés miatt, az igazságügyi palota szomszédságában, a Maros-utcai 2. számú, ugyszintén a Ferdinánd utcai 8. számú jól jövedelmező bérházak kedvező feltételek mellett eladók. Egy negyed rész előre fizetendő, a hátralévő összeg évenként 15% al törleszthető. Esetleg az egész házakat 5 évre bérbeadom. Bővebbet Kézsmárky Istvánnál, Ferdinánd-utca 8. szám alatt. 625

Halász-utca 27. sz. a.

8 szobából álló utcai és egy 2 szobás udvari lakás azonnal olcsón kiadó. 691

Kárpelesz Zsigmond

uri-szabó

Arad, Deák Ferenc-utca 32. (Sarlót-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű uri öltönyeket legújabb divat szerint elkészíték, intányos árban, pontos és gyors kivitelben. 278

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pontos áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 405

Ponta Vazul

egyenruha és uri szabó

Aradon, Pécskai-ut 6. szám.

Készít mindennemű egyenruhákat pontos előírás szerint, ugymint uri ruhákat a legújabb divatu szövetből és sikkos szabás és jutányos árak mellett. 136

Barna Kálmán

festészeti műterme

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arczkép, táj- és genreképek művészi kivitelben való megfestését. 533

Vázlatok és költségvetések kívánatra készíttetnek.

Giller Róbert

órák és ékszerész

ARADON.

Van szerencsém tudomásuladni, hogy helyben,

Andrássy-tér 4. szám, Nádor-szálloda épületben

üzletet nyitottam.

Óra javítások

jutányosan és jótállás mellett esz közöltetnek.

Tisztelettel

Giller Róbert,

órák és ékszerész.

Váradi János

Órák, Arad Hunyady ez előtt Fekete kutya utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüst- és ezüstöt. 261

Ifj. Kállay Nándor

építészeti vállalkozó

Arad, Kossuth-utca 49. sz.

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy az építészeti terén előforduló mindennemű

építkezéseket,

tervek készítését a legjulgányosabb árak mellett elfogadok helyben és vidéken.

A t. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri

416

Ifj. Kállay Nándor.

Városi és megyei telefon 115.

Tisztelettel felhívom mélyen tisztelt veivőim és a n. é. közönség szíves figyelmét, hogy 134

színes bőr különlegességeim a tavaszi idényre megérkeztek.

Rendeléseket a legsikkesebb divat szettint pontosan eszközölk.

Seelinger M. Andor

uri és női minta czipészeté

Arad, Szabadság-tér.

Városi és megyei telefon 115.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

le jobb valódi francia

SZIVARKAI APIR ES SZIVARKAHUVELY.